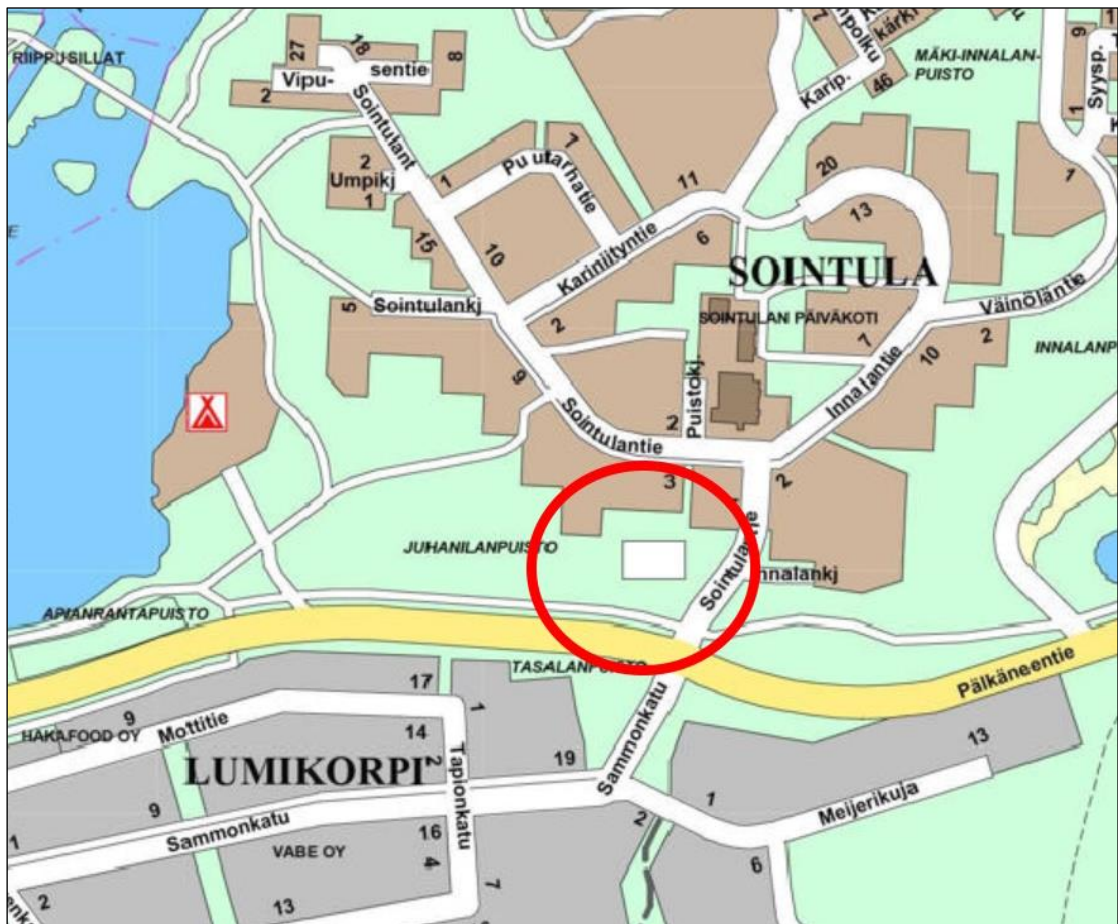

Apianlahden palvelukortteli, asemakaavan muutos

Kaava nro 555, luonnosvaiheen kaavaselostus

Valkeakosken kaupunki
Teollisuustie 12
37600 Valkeakoski
10.2.2025
VLK/1814/10.02.01/2024

1	<i>Perus- ja tunnistetiedot</i>	3
1.1	Tunnistetiedot	3
1.2	Kaava-alueen sijainti	3
1.3	Kaavan nimi ja tarkoitus	4
1.4	Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista	4
2	<i>Tiivistelmä</i>	5
2.1	Kaavaprosessin vaiheet	5
2.2	Asemakaava	5
2.3	Asemakaavan toteuttaminen	5
3	<i>Lähtökohdat</i>	6
3.1	Selvitys suunnittelualueen oloista	6
3.1.1	Alueen yleiskuvaus	6
3.1.2	Luonnonympäristö	6
3.1.3	Maaperä	7
3.1.4	Rakennettu ympäristö	7
3.1.5	Maanomistus	7
3.2	Suunnittelutilanne	8
3.2.1	Kaava-aluetta koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset	8
3.2.2	Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet	8
3.2.3	Valkeakosken kaupungin kaupunkistrategia	8
3.2.4	Valkeakosken kaupungin maankäytön kehityskuva	9
3.2.5	Muut suunnitelmat ja päätökset	10
4	<i>Asemakaavan suunnittelun vaiheet</i>	11
4.1	Asemakaavan suunnittelun tarve	11
4.2	Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset	11
4.3	Osallistuminen ja yhteistyö	11
4.4	Asemakaavan tavoitteet	12
4.4.1	Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet	12
4.4.2	Prosessin aikana syntyneet tavoitteet ja tavoitteiden tarkentuminen	12
4.5	Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot	12

5	<i>Asemakaavan kuvaus</i>	13
5.1	Kaavan rakenne	13
5.1.1	Mitoitus	13
5.2	Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteuttaminen	13
5.3	Aluevaraukset	13
5.4	Kaavan vaikutukset	13
5.4.1	Yhdyskuntatalous	13
5.4.2	Liikenne	13
5.4.3	Yhdyskuntarakenne	14
5.4.4	Asukkaat	14
5.4.5	Maisema- ja taajamakuva	14
5.4.6	Luonto ja luonnonympäristö	14
5.4.7	Ilmasto	14
5.5	Ympäristön häiriötekijät	15
5.6	Kaavamerkinnot ja -määräykset	15
5.7	Nimistö	15
6	<i>Asemakaavan toteutus</i>	16
6.1	Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat	16
6.2	Toteuttaminen ja ajoitus	16
6.3	Toteutuksen seuranta	16

Kansikuva: Kaavamuutosalueen likimääräinen sijainti opaskartalla.

1 Perus- ja tunnistetiedot

1.1 Tunnistetiedot

Asemakaavamuutoksella muodostuu Valkeakosken kaupungin 15. kaupunginosan korttelin 17 tontti 5. Suunnittelualue on pinta-alaltaan noin 1,1 hehtaaria.

Asemakaavamuutoksen laatii Valkeakosken kaupungin maankäyttöpalvelut yhteistyössä muun muassa teknisen toimen kanssa. Asemakaavan hyväksyy Valkeakosken kaupunginhallitus.

1.2 Kaava-alueen sijainti

Suunnittelualue sijaitsee ydinkeskustan itäpuolella, rajautuen Apianlahden metsäiseen alueeseen, Sointulan asuinalueeseen, Innalantien katualueeseen sekä Apiankadun katualueeseen. Suunnittelualue koskee osaa Valkeakosken kaupungin omistuksessa olevasta kiinteistöstä 908-15-9903-0 sekä kaavan mukaiselle suojaviheralueelle sijoittuvista kiinteistöistä 908-422-17-34 ja 908-422-17-42.

Kuva 1. Suunnittelualueen likimääräinen sijainti rajattuna punaisella, pohjalla ortokuva vuodelta 2018.

1.3 Kaavan nimi ja tarkoitus

Apianlahden palvelukortteli, asemakaavan muutos, kaavanumero 555.

Asemakaavamuutoksen lähtökohtana on tarkastella palvelurakennusten korttelialueen, kuten päiväkodin ja kaupan sijoittumista suunnittelualueelle ja näin turvata palveluiden pysyvyys ja kehittyminen Sointulan asuinalueella.

1.4 Luettelo selostuksen liiteasiakirjoista

Liiteasiakirjoja ovat:

- Asemakaavamuutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Pienennös asemakaavakartasta sekä kaavamääräykset
- Palauteraportti luonnosvaiheesta (täydentyy kaavatyön edetessä)
- Asemakaavan seurantalomake
- Liito-oravaselvitys (Luontoselvitys M. Ranta, 2024)
- Pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi, Sointulan kenttä (Sitowise, 2024). Saatavilla kaupunkisuunnittelussa.

2 Tiivistelmä

2.1 Kaavaprosessin vaiheet

Aloitteen asemakaavoituksesta on tehnyt Valkeakosken kaupunki.

Asemakaavaprosessi on kuvattuna osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa (OAS).
Asemakaavan hyväksymisestä päättää Valkeakosken kaupunginhallitus.

Alla on esitetty asemakaavamuutoksen vaiheet (täydennetään prosessin kuluessa):

Käsittelyvaihe	Päivämäärä
Vireilletulo ja OAS, KH	13.5.2024
OAS nähtävillä	23.5.-24.6.2024
Luonnos, KH	
Luonnos, nähtävillä	
Ehdotus, KH	
Ehdotus, nähtävillä	
Hyväksyminen, KH	
Lainvoimaisuus	

2.2 Asemakaava

Asemakaava koskee lähivirkistysaluetta sekä suojaviheraluetta ja sillä on tarkoitus muodostaa alueelle tontti palvelurakentamiselle, kuten esim. päiväkodille ja kaupalle.

2.3 Asemakaavan toteuttaminen

Asemakaava-aluetta suunnitellaan yhteistyössä mm. teknisen keskuksen kanssa.
Asemakaavan toteuttaminen on mahdollista aloittaa kaavan saatua lainvoiman.
Toteuttamista ja sen laatua seurataan rakennusluvan myöntämisen yhteydessä sekä rakentamisen aikana.

Kaavatyön tavoitteena on muodostaa tontti palvelurakentamiselle, kuten päiväkodille ja kaupalle, ja samalla taata lähipalveluiden pysyvyys Sointulan asuinalueella.

3 Lähtökohdat

3.1 Selvitys suunnittelualueen oloista

3.1.1 Alueen yleiskuvaus

Kaavoitettava alue sijaitsee Sointulan asuinalueen ja Apiankadun välisellä pääosin metsäisellä alueella. Alueella sijaitsee osittain myös kerrostalokortteliin rajautuva hiekkakenttä.

Suunnittelualue rajautuu Sointulantien eteläpuolen kerrostalokortteleihin, lisäksi alueen läheisyydessä kulkee Riippusiltojen ulkoilureitti sekä Apiankatu, jonka eteläpuolella on Lumikorven pienteollisuusalue.

Kuva 2. Näkymä suunnittelualueelle Sointulan risteystä vastapäätä. Kuva: Google Maps.

3.1.2 Luonnonympäristö

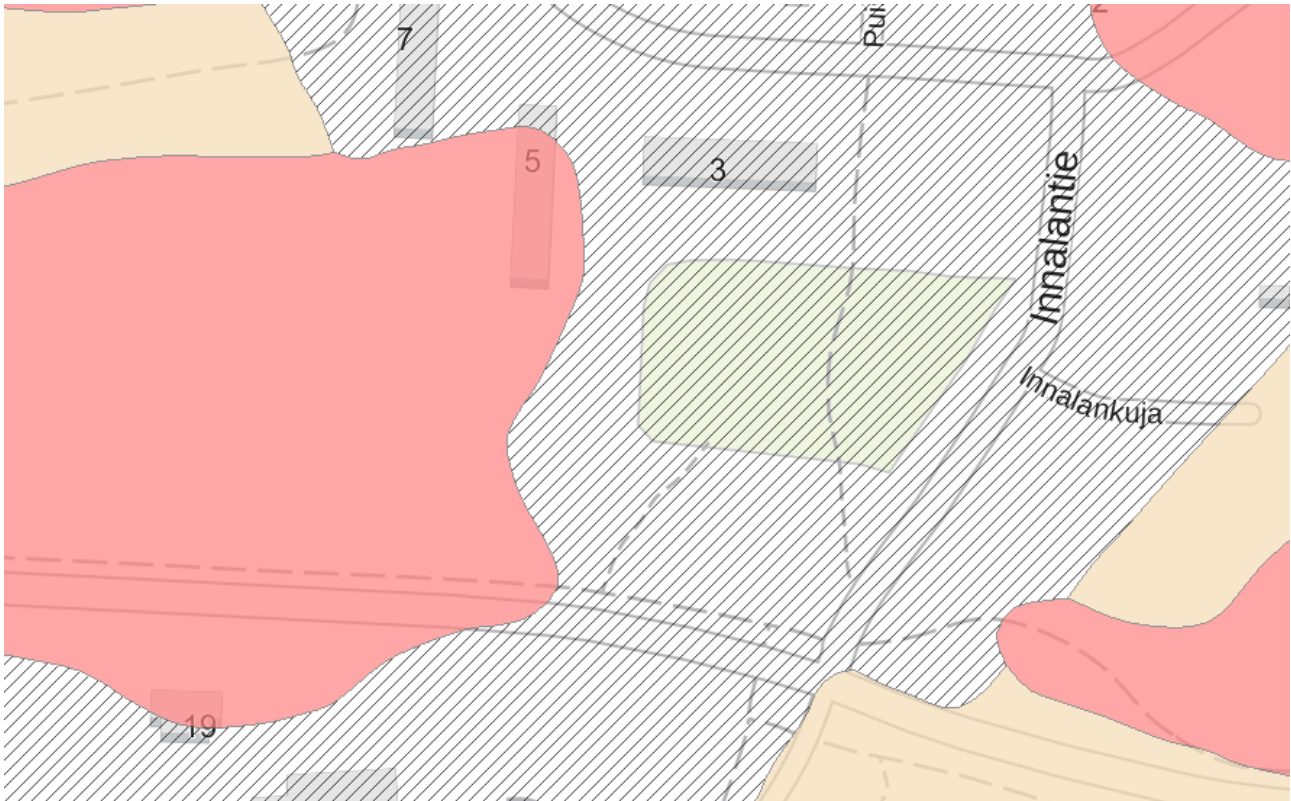
Suunnittelualue on rakentumatonta sekametsäistä aluetta, jolla sijaitsee osittain alueen hiekkakenttä.

3.1.3 Maaperä

Maaperän pilaantuneisuudesta on teetetty selvityksiä, jotka ovat tulevan rakentajan saatavilla. Geologian tutkimuslaitoksen Maankamara-palvelun perusteella maaperä on osittain kalliomaata, osittain kartoittamatonta. Maaperän tarkemman rakennettavuuden selvittää tuleva rakentaja.

Ote

Kuva 3. Ote Geologian tutkimuslaitoksen Maankamara-palvelusta. Kallioinen maaperä punaisella ja kartoittamaton maaperä viistoviitoituksella.

3.1.4 Rakennettu ympäristö

Suunnittelualue on rakentumaton. Suunnittelualueen läheisyydessä on Sointulan asuinalue sekä Apiankadun eteläpuolella Lumikorven pienteollisuusalue.

3.1.5 Maanomistus

Suunnittelualue on Valkeakosken kaupungin omistuksessa.

3.2 Suunnittelutilanne

3.2.1 Kaava-alueita koskevat suunnitelmat, päätökset ja selvitykset

Eri kaavatasojen kaavat ja selvitykset alueella on esitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

3.2.2 Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet

Suunnittelualueelle kohdistuvia valtakunnallisia alueidenkäyttötavoitteita ovat:

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen.

- Edistetään hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta ja tuetaan alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä.
- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi.
- Luodaan edellytykset resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä.

Alue ei sisälly eikä rajaudu valtakunnallisesti arvokkaaseen rakennettuun kulttuuriympäristöön.

3.2.3 Valkeakosken kaupungin kaupunkistrategia

Valkeakosken kaupungin laatima kaupunkistrategian (KV 27.6.2022) mukaan strategisia tavoitteita ovat:

- Valkeakoski vetää puoleensa
 - Valkeakoskelle on helppo tulla, kulkuyhteydet ovat hyvät ja palvelut ovat helposti saatavilla. Etäisyydet ovat lyhyitä niin kaupungin sisällä kuin valtakunnan tasolla.
 - Palvelut ovat helposti saatavilla. Valkeakoskella on toimivat peruspalvelut.
- Elinvoimaa ja kasvua syntyy työstä, koulutuksessa ja yrittämisestä

- Huomioimme niin uudet kuin jo olemassa olevat yritykset. Kaavoitamme erilaisia tontteja eri tarpeisiin.
- Valkeakoskella voidaan hyvin
 - Panostamme lapsiin ja nuoriin.
- Luonto ja ympäristö ovat ainutlaatuinen voimavara
 - Panostamme tiiviin kaupunkirakenteen muodostamiseen. Kaupunkikuvan viihtyisyys on tärkeä osa kaupunkirakennetta.
 - Kaavoitusprosessissa huomioidaan hiilineutraalin kunnan (HINKU) tavoitteet ja edistämme niiden toteuttamista riittävin kaavamääräyksin.

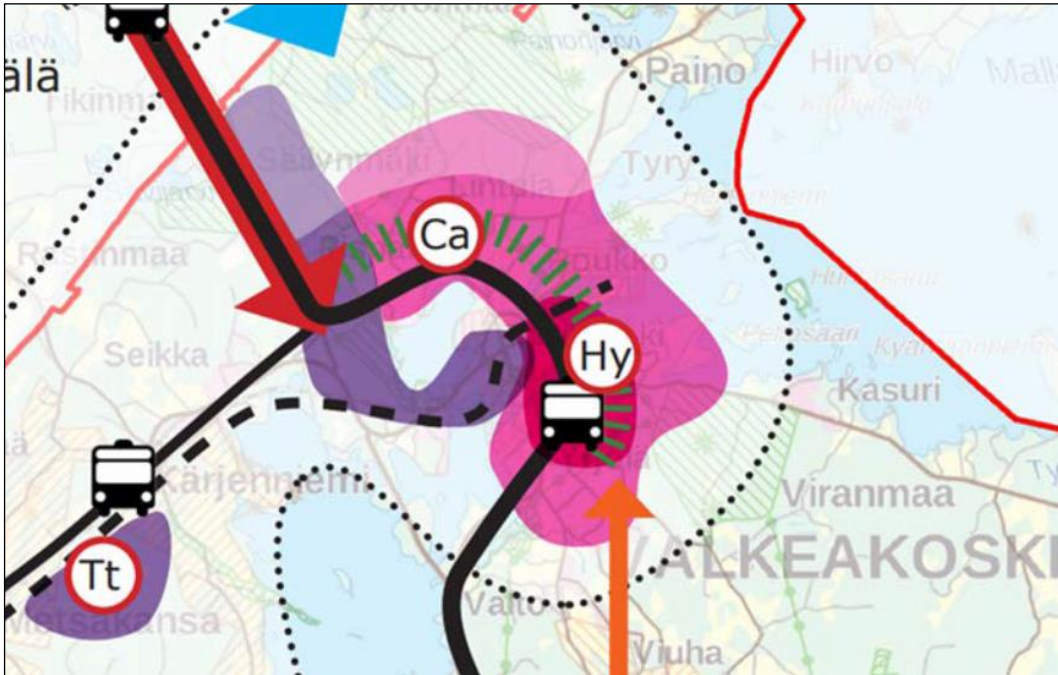
3.2.4 Valkeakosken kaupungin maankäytön kehityskuva

Valkeakosken kaupunki on teettänyt maankäytön strategisen kehityskuvan (FCG 2018). Strategisen kehityskuvan tarkoituksena on ohjata Valkeakosken maankäytön suuria linjoja ja tukea kaupungin strategisia linjauksia.

Kehityskuvan mukaan Valkeakosken kaupunkirakenteelle on ominaista yksi selkeä keskustaajama keskustapalveluineen. Tämä säilytetään kehityskuvassa maankäytön kehittämisen lähtökohtana. Lisäksi kehityskuvan yksi päätavoitteista on, että kaupunki kasvaa ja yritysten määrä lisääntyy.

Valkeakosken kaupunkirakenteen oleellinen vahvuus on asukkaiden ja työpaikkojen keskittyneisyys keskustaajamaan palveluiden äärelle. Tiivis yhdyskuntarakenne tukee palveluiden saatavuuden lisäksi kestäviä kulkumuotoja ja on kunnallistaloudellisesti edullinen.

Kuva 4. Ote maankäytön strategisesta kehityskuvasta (FCG 2018)

Vahvuuden säilyttämiseksi kehityskuvassa tuetaan nykyistä kaupunkirakennetta osoittamalla uusi rakentaminen edelleen pääosin olemassa olevan yhteyteen. Uuden infrastruktuurin rakentaminen ja uusien rakentamattomien alueiden käyttöönotto pyritään minimoimaan. Täydennysrakentamista ohjataan erityisesti joukkoliikenteen laatuikäytävälle, keskustan pyöräily-yhteyksien varteen. Myös ilmastotavoitteita toteutetaan tukemalla maankäytön ratkaisulla joukkoliikennekäytäviä ja pyöräilyä sekä pitämällä kaupunkirakenne hallittuna ja resurssitehokkaana.

3.2.5 Muut suunnitelmat ja päätökset

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Valkeakosken kaupungin rakennusjärjestyksen 21.9.2020 ja se on tullut voimaan 12.11.2020.

4 Asemakaavan suunnittelun vaiheet

4.1 Asemakaavan suunnittelun tarve

Sointulan asuinalueen kehittäminen on otettu kaupunginhallituksen yhdeksi tavoitteeksi. Yhtenä kehitystavoitteena on varmistaa lähipalveluiden pysyvyys alueella. Nykyinen päiväkotij ja liikerakennus ovat rakennuksina teknisen käyttöikänsä päässä ja uusimisen tarpeessa. Jotta siirtymä mahdollistetaan joustavaksi, on tarpeen osoittaa sijainti eri kohtaan kuin nykyiset rakennukset, jotta palveluihin ei tule rakentamisen aikaista katkoa.

Uutta sijaintia on tarkasteltu sekä Sointulan rakenteen sisältä, että itäisen sisääntuloväylän varrelta kahdesta eri kohdasta. Sisääntuloväylän varrelle sijoittumista puoltaa palveluiden parempi näkyvyys ja saavutettavuus, ilman, että palvelut karkaavat sointulalaisten ulottumattomiin.

Suunnittelualue sijoittuu erinomaisten joukkoliikenneyhteyksien varrelle sekä olevan asuinalueen yhteyteen.

4.2 Suunnittelun käynnistäminen ja sitä koskevat päätökset

Päätöksen asemakaavan laatimisesta on tehnyt Valkeakosken kaupunginhallitus hyväksymällä kaavoitusohjelman vuosille 2024-2028. Prosessin käsittelyvaiheet on esitetty selostuksen alun tiivistelmäosiossa. Kaavamuutoksen hyväksyy Valkeakosken kaupunginhallitus.

4.3 Osallistuminen ja yhteistyö

Osallistuminen, yhteistyö ja kaavaprosessin eteneminen on esitetty osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa. Kaavan toteutunut aikataulu ja käsittelyvaiheet on kuvattu selostuksen tiivistelmäosiossa. Kaavaprosessin nähtävillöoloaikoina saapuneet mielipiteet, viranomaislausunnot ja muistutukset sekä niihin laaditut vastineet kirjataan kaava-aineiston liiteasiakirjoihin kuuluvaan palauteraporttiin. Palauteraportti on tämän selostuksen liiteasiakirja ja se täydentyy kaavaprosessin aikana.

4.4 Asemakaavan tavoitteet

Tavoitteena on muodostaa tontti palvelurakentamiselle, kuten kaupalle ja päiväkodille Sointulan asuinalueelle ja itäisen sisääntuloväylän varteen.

4.4.1 Lähtökohta-aineiston antamat tavoitteet

Lähtökohta-aineistona olevat kaavat on kuvattu osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa.

4.4.2 Prosessin aikana syntyneet tavoitteet ja tavoitteiden tarkentuminen

Tavoitteet saattavat tarkentua kaavaprosessin aikana. Prosessin edetessä syntyneet tavoitteet pyritään huomioimaan mahdollisimman hyvin asemakaavan kaikkiin tavoitteisiin ja lähtökohtiin nähden. Prosessin aikana syntyviä tavoitteita saattavat olla esimerkiksi eri osallisten tarpeita palvelevat tavoitteet tai kaava-alueelle laadittavat selvitykset.

4.5 Asemakaavaratkaisun vaihtoehdot

OAS-vaiheessa palvelukortteli osoitettiin lähemmäs Apianlahtea ja keskustaa, koska Sointulan kentän pilaantuneisuuden tutkiminen oli kesken. Luonnosvaiheessa sijoittuminen on tarkentunut lähemmäs Sointulan asuinalueetta, Sointulan sisääntuloväylän risteyksen välittömään läheisyyteen. Ratkaisun mahdollistanut pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvio on saatavilla kaupunkisuunnittelusta.

Suunnittelualue sijaitsee Sointulan asuinalueella, hyvien liikenneyhteyksien sekä kevyen liikenteen ja virkistysreittien varrella. Asemakaavamuutoksella tiivistetään olevaa asuinalueetta ja yhdyskuntarakennetta.

Asemakaavamuutoksella on tutkittu viisiryhmäisen päiväkodin ja noin 500 m² päivittäistavarakaupan sijoittumista alueelle, mitoituslaskelmat on tehty vastaavia rakennusmassoja ja työntekijä-/asiakasmäärää ajatellen.

5 Asemakaavan kuvaus

5.1 Kaavan rakenne

Asemakaavamuutosalue sisältää palvelurakennusten korttelialuetta, kaavamuutosalueen koko on 1,0949 ha. Tontille on osoitettu rakennusoikeutta 1500 k-m².

5.1.1 Mitoitus

Kaavan mitoitus on esitetty kohdassa 5.3 - aluevaraukset.

5.2 Ympäristön laatua koskevien tavoitteiden toteuttaminen

Asemakaavan suunnittelussa on huomioitu terveellisuuden ja turvallisuuden vaatimukset keskustaajamakorttelissa.

5.3 Aluevaraukset

Asemakaava-alueen pinta-ala on noin 1,1 hehtaaria, ja se on kokonaan palvelurakennusten korttelialuetta.

5.4 Kaavan vaikutukset

Olenaiset kaavaratkaisuun vaikuttaneet selvitykset on mainittu kaavaselostuksessa ja kaikkiin selvityksiin on pyydettyäessä mahdollista tutustua.

5.4.1 Yhdyskuntatalous

Asemakaavamuutoksella hyödynnetään jo olemassa olevaa infrastruktuuria ja edesautetaan Sointulan asuinalueen kehittymistä ja palveluiden pysyvyyttä.

5.4.2 Liikenne

Suunnittelualue tukeutuu jo olemassa oleviin liikenneverkostoihin. Alueella on hyvät yhteydet sekä julkisen liikenteen että kevyen liikenteen verkostoon. Kaavamuutoksella ei ole merkittävää vaikutusta Sointulan alueen sisäiseen liikenteeseen.

Pälkäneentien/Apiankadun liikenteen mahdollinen lisääntyminen ei vaikuta sisääntuloväylän välityskykyyn.

5.4.3 Yhdyskuntarakenne

Hankkeella tiivistetään jo olemassa olevaa rakennetta ja hyödynnetään jo rakennettua infraverkostoa. Uuden rakentamisen osoittaminen jo olemassa olevaan rakenteeseen on myös kaupunkistrategian mukaista.

5.4.4 Asukkaat

Asemakaavamuutoksella pyritään säilyttämään ja kehittämään Sointulan alueen lähipalveluita, joten vaikutukset ovat pääasiassa positiivisia. Palveluiden siirto noin 200 metrillä nykyiseltä sijainnilta ei ole erityisen merkittävä, mutta uusi sijainti on itäisen sisääntuloväylän kannalta saavutettavampi myös laajemmalta alueelta.

Suunnittelualueella sijaitseva hiekkakenttä tulee hieman supistumaan, jolloin sen käytettävyys saattaa hieman kärsiä. Kokonaan kenttää ei olla poistamassa vaan se integroituu uuden ja vanhan rakentamisen välimaastoon.

Lähiympäristön asukkaille koituu rakennusaikaista häiriötä.

5.4.5 Maisema- ja taajamakuva

Hankkeella muutetaan totuttua maisema- ja taajamakuva rakentumattoman ja osin metsäisen suunnittelualueen osalta. Kaavamääräyksillä kuitenkin ohjataan rakentaminen toteutettavaksi laadukkaasti ja maisemaan soveltuen.

5.4.6 Luonto ja luonnonympäristö

Alueelta on teetetty liito-oravaselvitys keväällä 2024, sen perusteella alueella ei esiinny liito-oravia. Liito-oravaselvitys on kaavaselostuksen liitteenä.

Laji.fi –tietokannan mukaan suunnittelualueen tuntumassa on havainto liito-oravasta vuodelta 1986, mutta vuoden 2012 ja 2023 selvityksissä havaintoja ei ole tehty.

5.4.7 Ilmasto

Valkeakosken kaupunki on sitoutunut hiilineutraaliksi kunnaksi. Alueen ilmastokestävyyttä on analysoitu ilmastokestävää kaavoitusta KILVA-työkalun avulla, jossa on huomioitu sekä ilmastonmuutoksen hillintä, että siihen sopeutuminen. KILVA tuottaa listauksen kaava-alueen vahvuuksista ja heikkouksista. Analyysin perusteella kaava-alueen vahvuuksia ovat

aurinkoenergian käytön mahdollistaminen sekä kulkumuotojakauman mahdollistaminen kestäväksi.

Analyysin mukaan erityistä huomiota tulee kiinnittää hiilen säilymiseen tulevassa rakenteessa sekä äärevöityvistä sääoloista aiheutuvien vaaratekijöiden tunnistaminen. Maankäytön suunnittelussa huomioitavia riskien hallintakeinoja ovat mm. paahteelta suojaava ja ilmavirtoja hillitsevä kasvillisuus, katujen hyvän talvihuollon mahdollistava mitoitus sekä hulevesien hallinta.

Palvelukorttelin sijoittumisesta on tehty vertailu OAS-vaiheen sijoittumisen ja luonnosvaiheen sijoittumisen välillä Hiilikartta –sovelluksen avulla. Sen perusteella luonnosvaiheen sijoittumisvaihtoehto on hiilivaraston pienenemisen kannalta edullisempi.

Alueella muodostuviin hulevesiin on kiinnitetty huomiota kaavaratkaisussa ja niiden viivytttämisestä ja ohjaamisesta on kaavakartalla määräys, jonka mukaan hulevesiä on viivytettävä tontilla $1 \text{ m}^3 / 100 \text{ m}^2$ vettä läpäisemätöntä pinta-alaa, jonka jälkeen hulevedet ohjataan kaupungin hulevesiverkostoon.

5.5 Ympäristön häiriötekijät

Alue sijaitsee vilkkaasti liikennöidyn sisääntuloväylän varrella. Vaikka sijoittumisesta koetaan olevan hyötyä saavutettavuuden kannalta, aiheuttaa sisääntuloväylän liikenne melua. Liikennemelulta suojattujen leikkialueiden muodostaminen on huomioitu kaavamääräyksissä.

5.6 Kaavamerkinnot ja -määräykset

Asemakaavamerkinnot ja -määräykset on osoitettu ja selitetty asemakaavakartassa.

5.7 Nimistö

Asemakaavamuutoksella ei muodostu uutta nimistöä.

6 Asemakaavan toteutus

6.1 Toteutusta ohjaavat ja havainnollistavat suunnitelmat

Asemakaavamääräyksissä on ohjattu alueen rakentamista.

6.2 Toteuttaminen ja ajoitus

Alueen toteuttaminen voidaan aloittaa, kun asemakaava on saanut lainvoiman.

6.3 Toteutuksen seuranta

Alueen toteutumista seurataan rakennusluvan myöntämisen yhteydessä. Seuranta kohdistuu alueen laadukkaaseen toteutumiseen ja kaavamääräysten noudattamiseen.

Valkeakoskella 10.2.2025

Outi Kanerva
kaavoitusarkkitehti

Apianlahden palvelukortteli, asemakaavan muutos

Kaava nro 555

luonnosvaiheen kaavaselostuksen liitteet

- Liite 1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelma
- Liite 2 Pienennös luonnosvaiheen kaavakartasta sekä kaavamerkinnöistä ja –määräyksistä
- Liite 3 Palauteraportti (täydentyy kaavatyön edetessä)
- Liite 4 Asemakaavan seurantalomake
- Liite 5 Luonto- ja liito-oravaselvitys (Luontoselvitys M. Ranta, 2024)
- Liite 6 Puhdistustarpeen ja pilaantuneisuuden arviointi (Sitowise, 2024), nähtävillä kaupunkisuunnittelussa

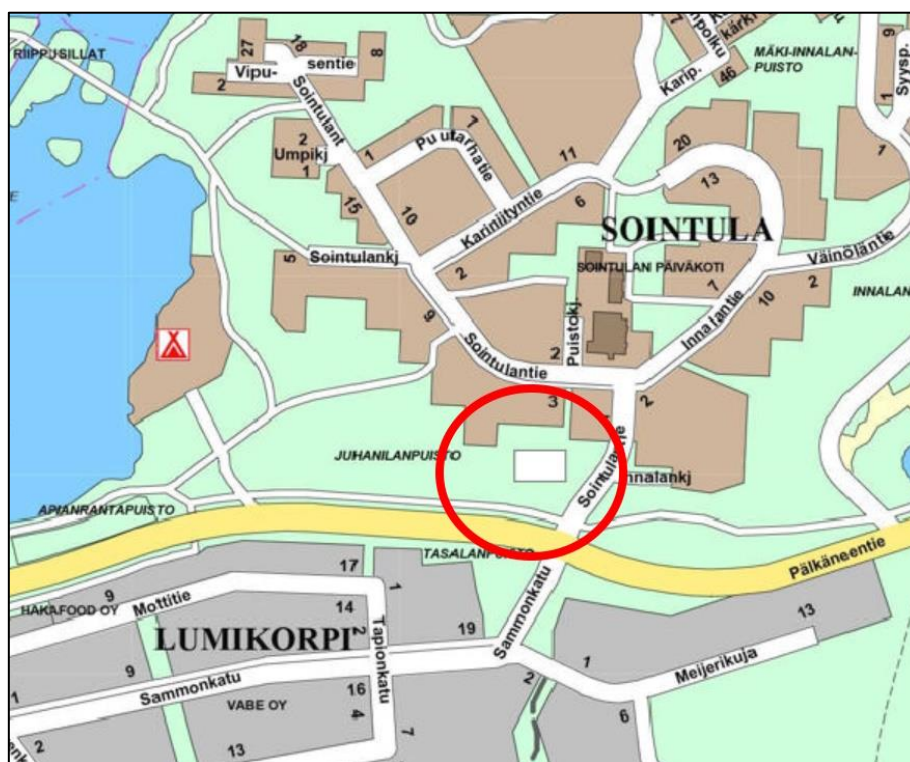
Valkeakosken kaupunki,
Sääksmäentie 2, 37600 Valkeakoski

10.2.2025

LIITE 1: Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

Apianlahden palvelukortteli, asemakaavan muutos

Kaava nro 555, Osallistumis- ja arviointisuunnitelma

1	Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) tarkoitus	1
2	Suunnittelualueen sijainti ja yleiskuvaus	1
3	Mitä ja miksi suunnitellaan – kaavan tavoitteet	3
4	Lähtökohdat suunnittelulle, suunnittelutilanne	3
4.1	Valtakunnalliset maankäyttötavoitteet	3
4.2	Maakuntakaavoitus	4
4.3	Yleiskaavoitus	5
4.4	Asemakaavoitus	6
4.5	Valkeakosken kaupungin kaupunkistrategia	7
4.6	Valkeakosken kaupungin maankäytön kehityskuva	8
5	Vaikutusten arviointi ja vaikutusalue	8
6	Osallisten määrittely	9
7	Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen	10
8	Yhteystiedot	12

1 Osallistumis- ja arviointisuunnitelman (OAS) tarkoitus

Tässä asiakirjassa kerrotaan suunnittelualueen sijainti sekä suunnittelulle asetetut tavoitteet ja lähtötiedot yleispiirteisesti. Lisäksi kerrotaan, miksi kaava laaditaan, mihin kaavoituksella arvioidaan olevan vaikutuksia ja kuinka vaikutuksia arvioidaan, miten asia etenee ja missä vaiheessa ja miten voi osallistua. Lisäksi tässä asiakirjassa kerrotaan, mistä saa tietoa kaavoituksesta.

Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tarkistetaan ja täydennetään tarvittaessa.

2 Suunnittelualueen sijainti ja yleiskuvaus

Kaavamuutosalue sijaitsee Valkeakosken ydinkeskustan itäpuolella, rajautuen Apianlahden metsäiseen alueeseen, Sointulan asuinalueeseen, Innalantien katualueeseen ja Pälkäneentiehen. Suunnittelualue käsittää osan Valkeakosken kaupungin omistuksessa olevasta kiinteistöstä 908-15-9903-0 sekä kaavan mukaiselle tiealueelle sijoittuvista kiinteistöistä 908-422-17-34 ja 908-422-17-42. Muutosalue käsittää rakentumatonta sekametsää sekä osan metsän ja kerrostalokorttelin väliin jäävästä hiekkakentästä.

Suunnittelualueen välittömässä läheisyydessä on Sointulantien eteläpuolen kerrostaloja, Riippusiltojen ulkoilureitti Apianlahden rantamaisemissa, Pälkäneentien tiealue sekä sen eteläpuolella sijaitseva Lumikorvan pienteollisuusalue.

Valkeakosken kaupunki on määritellyt alueelle kehitettävän/tuettavan vihervyöhykkeen, joka palvelee sekä luonnon monimuotoisuuden säilyttämistä, että asukkaiden virkistäytymistä ja tarjoaa kaupunkiluonnon ekopalveluja.

Kuva 1: Kuvaan merkittynä suunnittelualueen likimääräinen sijainti. Taustalla ilmakekuva.

Kuva 2. Valkeakosken kaupungin määrittelemä kehitettävä/tuettava vihervyöhyke taustakartalla.

3 Mitä ja miksi suunnitellaan – kaavan tavoitteet

Kaavamuutos noudattaa kaupunginhallituksen hyväksymän kaavoitusohjelman 2024-2028 tavoitteita (KH 19.2.2024 §55).

Kaavamuutoksen tavoitteena on tarkastella päiväkodin ja kaupan sijoittumista suunnittelualueelle.

4 Lähtökohdat suunnittelulle, suunnittelutilanne

4.1 Valtakunnalliset maankäyttötavoitteet

Valtioneuvoston hyväksymät valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet (VAT) muodostavat maankäytön suunnittelun ylimmän tason. Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan tavoitteet on otettava huomioon ja niiden toteuttamista on edistettävä maakunnan suunnittelussa,

kuntien kaavoituksessa ja valtion viranomaisten toiminnassa. Tavoitteet jakautuvat viiteen kokonaisuuteen:

- Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen
- Tehokas liikennejärjestelmä
- Terveellinen ja turvallinen elinympäristö
- Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat
- Uusiutumiskykyinen energiahuolto

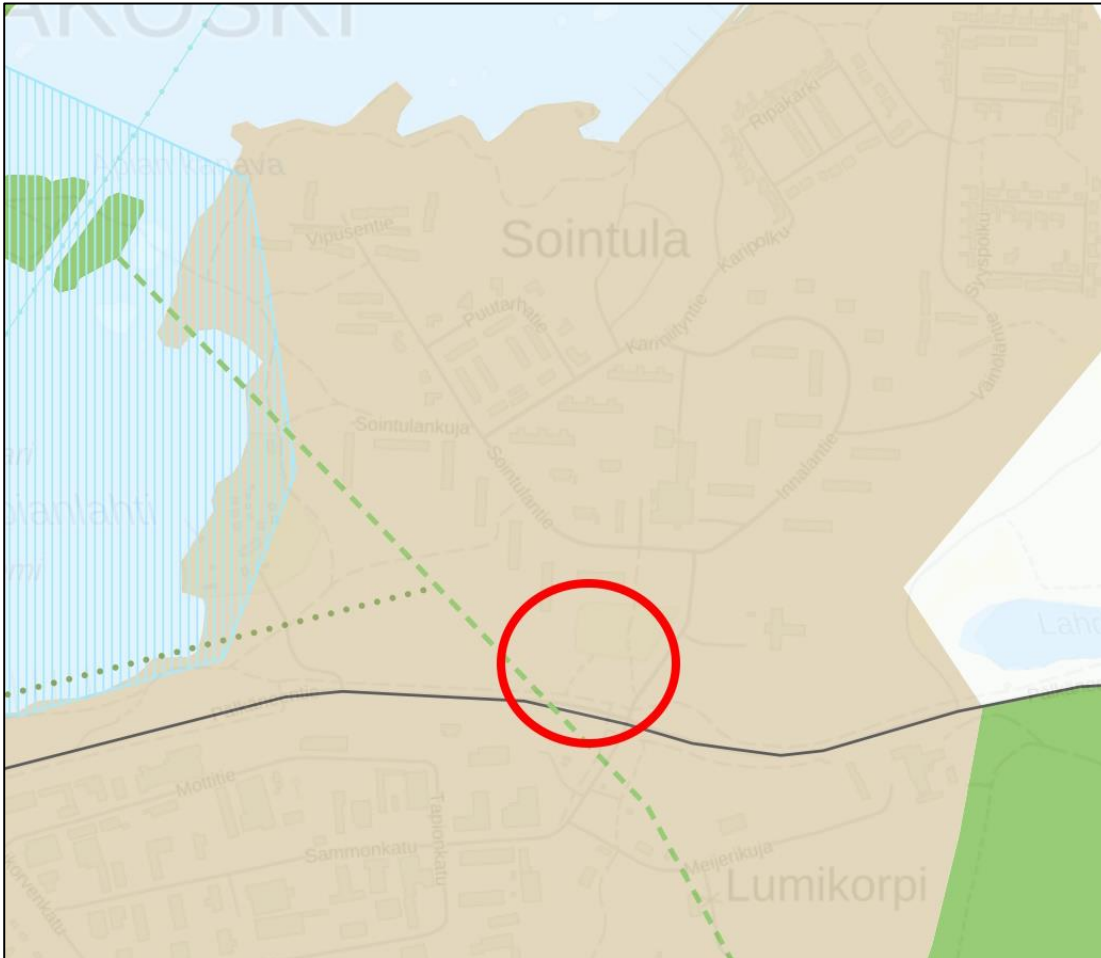
Suunnittelualueelle kohdistuu seuraava Valtakunnallinen alueidenkäyttötavoite:

Toimivat yhdyskunnat ja kestävä liikkuminen.

- Edistetään hyviin yhteyksiin perustuvaa aluerakennetta ja tuetaan alueiden elinvoimaa ja vahvuuksien hyödyntämistä.
- Luodaan edellytykset elinkeino- ja yritystoiminnan kehittämiseksi.
- Luodaan edellytykset resurssitehokkaalle yhdyskuntakehitykselle, joka tukeutuu ensisijaisesti olemassa olevaan rakenteeseen.
- Edistetään palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta. Edistetään kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä.

4.2 Maakuntakaavoitus

Maakuntavaltuuston 27.3.2017 hyväksymässä maakuntakaavassa suunnittelualue on taajamatoimintojen aluetta. Suunnittelualueelle on osoitettu viheryhteys sekä Apianlahden ulkoilureitti. Lisäksi suunnittelualue sisältyy kasvutaajamien kehittämisvyöhykkeeseen.

Kuva 3: Ote Pirkanmaan maakuntakaavasta 2040. Suunnittelualue on merkitty punaisella.

4.3 Yleiskaavoitus

Alueella on voimassa keskustan osayleiskaava, joka on lainvoimainen.

Keskustan osayleiskaavassa alue on merkitty uudeksi ja olennaisesti muuttuvaksi kerrostalovaltaiseksi asuntoalueeksi, jolla yleiskaavan toteuttaminen edellyttää merkittävää uutta rakentamista ja/tai maankäytön muuttumista. Olemassa olevat arvot on selvitettävä tarkemman maankäytön suunnittelun yhteydessä. Aluerajaus on yleispiirteinen ja pitää sisällään sisäiset palvelut, lähivirkistysalueet ja katuverkon.

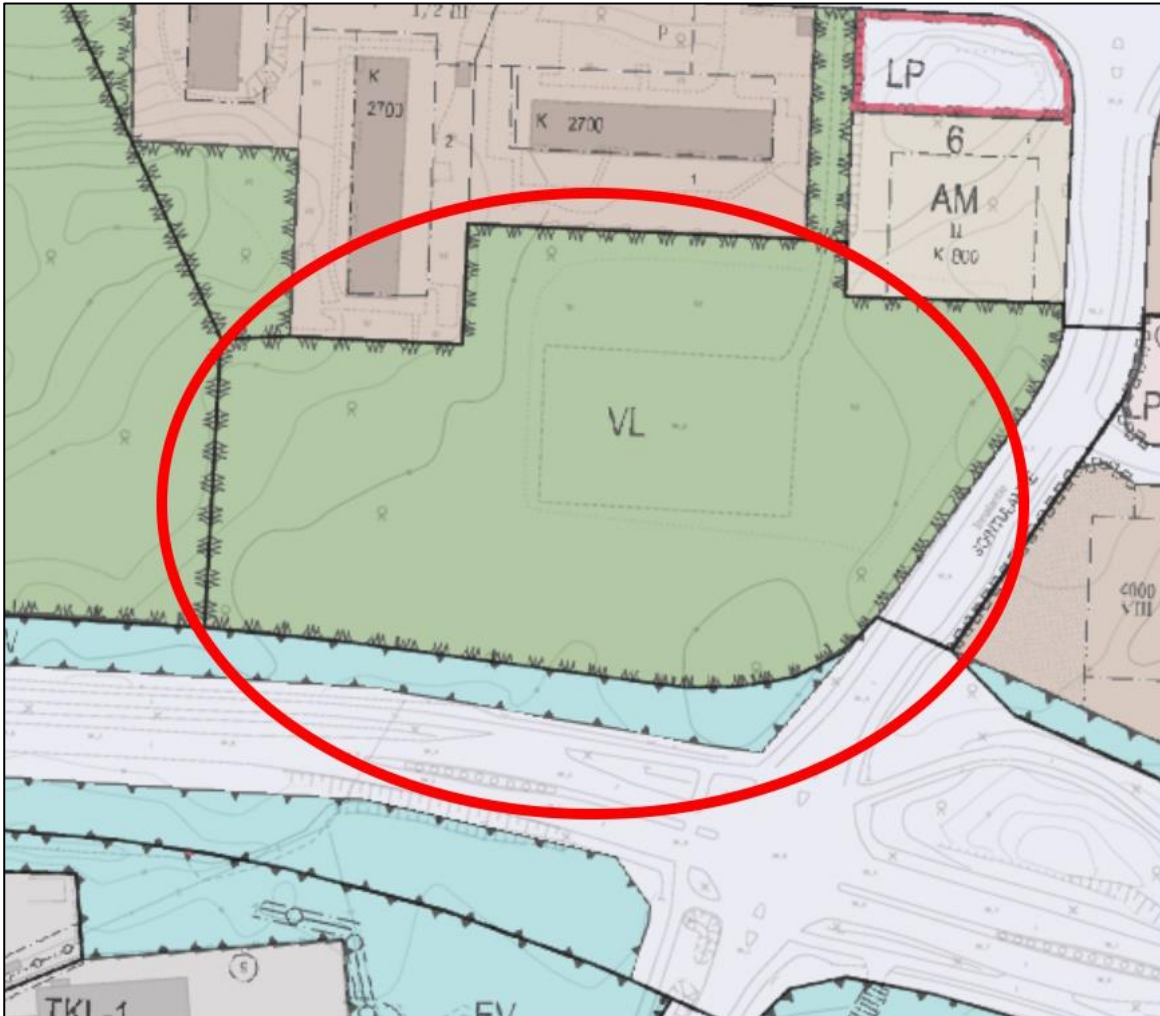
Suunnittelualueen ja Sointulan asuinalueen välille on osoitettu viheryhteystarve, joka toimii sekä virkistysyhteytenä että ekologisena käytävänä.

Kuva 4: Ote Keskustan osayleiskaavan kaavakartasta, jossa punaisella ympyrällä alue jonka sisälle suunnittelualue sijoittuu.

4.4 Asemakaavoitus

Suunnittelualueutta koskee vuonna 1986 voimaan tullut Lumikorven asemakaava sekä vuonna 2024 voimaan tullut Apianrinteen asemakaava, joissa alue on osoitettu lähivirkistysalueeksi (VL) sekä pieneltä osin suojaviheralueeksi (EV).

Kuva 5: Ote ajantasa-asemakaavasta, jossa suunnittelualue osoitettu punaisella ympyrällä.

4.5 Valkeakosken kaupungin kaupunkistrategia

Valkeakosken kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 27.6.2022 hyväksynyt Valkeakosken kaupungin kaupunkistrategian. Strategian keskeinen visio on: "Parasta Pirkanmaalla: pienen kaupungin edut, suuren kaupungin mahdollisuudet."

Kaavamuuotos toteuttaa seuraavia strategian tavoitteita ja tahtotiloja:

Valkeakoski vetää puoleensa

Valkeakoskelle on helppo tulla, etäisyydet ovat lyhyitä ja liikennöinti sujuvaa. Palvelut ovat helposti saatavilla. Valkeakoskella on toimivat peruspalvelut.

Elinvoimaa ja kasvua syntyy työstä, koulutuksesta ja yrittämisestä

Huomioimme niin uudet kuin jo olemassa olevat yritykset. Kaavoitamme erilaisia tontteja eri tarpeisiin.

Valkeakoskella voidaan hyvin

Panostamme lapsiin ja nuoriin.

Meillä luonto ja ympäristö ovat ainutlaatuinen voimavara

Panostamme tiiviin kaupunkirakenteen muodostamiseen. Kaupunkikuvan viihtyisyys on tärkeä osa kaupunkirakennetta. Kaavoitusprosessissa huomioidaan hiilineutraalin kunnan (HINKU) tavoitteet ja edistämme niiden toteuttamista riittävin kaavamääräyksin.

4.6 Valkeakosken kaupungin maankäytön kehityskuva

Strateginen kehityskuva on yleispiirteinen maankäytön suunnitelma ja ympäristöohjelma, jonka tarkoituksena on ohjata Valkeakosken maankäytön suuria linjoja ja tukea kaupungin strategisia linjauksia.

Kehityskuvan yksi päätavoitteista on, että kaupunki kasvaa ja yritysten määrä lisääntyy. Toimenpiteeksi tavoitteen saavuttamiseksi on kirjattu kaupungin keskustan kehittäminen ja tiivistäminen. Kaavamuutoksella edistetään tätä tavoitetta.

5 Vaikutusten arviointi ja vaikutusalue

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kaavaa laadittaessa on tarpeellisessa määrin selvitettävä suunnitelman toteuttamisen ympäristövaikutukset mukaan lukien yhdyskuntataloudelliset, sosiaaliset, kulttuuriset ja muut vaikutukset.

Vaikutusten arviointi tehdään kaavatyön yhteydessä ja se vaikuttaa kaavaratkaisujen sisältöön.

Tämän kaavatyön osalta arvioidaan vaikutukset:

- yhdyskuntarakenteeseen
- maisema- ja taajamakuvaan
- asukkaisiin

- liikenteeseen
- yhdyskuntatalouteen
- luonto-olosuhteisiin
- ilmastoon

Vaikutukset arvioidaan vertaamalla olemassa olevaa tilannetta sekä olemassa olevan kaavan sallimaa tilannetta kaavamuutoksella mahdollistettavaan tilanteeseen.

Asemakaavan selostuksessa esitetään johtopäätökset ja tarvittavat tiivistelmät selvityksistä ja arvioidaan keskeisiä vaikutuksia.

6 Osallisten määrittely

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan osallisia ovat alueen maanomistajat ja ne, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin kaava saattaa huomattavasti vaikuttaa, samoin viranomaiset ja yhteisöt, joiden toimialaa suunnittelussa käsitellään.

Keskeisinä osallisina tässä kaavoitusprosessissa ovat:

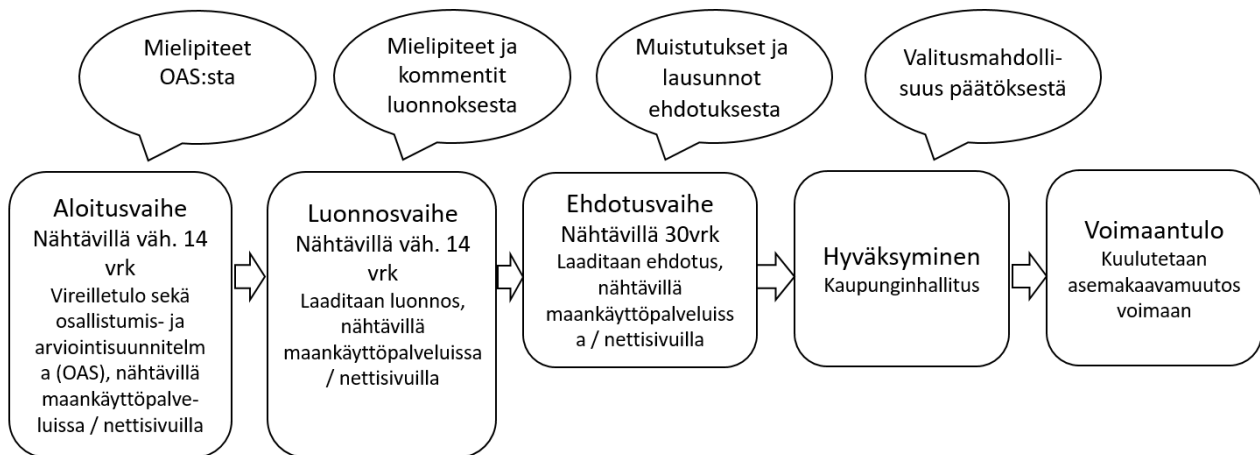
- kaava-alueen maanomistajat ja maan käyttöoikeuden haltijat (rekisteröidyt)
- kaava-alueeseen rajoittuvien alueiden maanomistajat ja maan käyttöoikeuden haltijat (rekisteröidyt)
- Valkeakosken Energia Oy
- Pirkanmaan pelastuslaitos
- Pirkanmaan ELY-keskus
- Pirkanmaan maakuntamuseo
- Valkeakosken kaupungin asianomaiset hallintokunnat: kunnallistekninen toimi / tekninen lautakunta, maankäyttöpalvelut / rakennus- ja ympäristölautakunta, koulutus- ja hyvinvointikeskus / koulutus- ja hyvinvointilautakunta

Keskeisiä osallisia tiedotetaan erikseen. Suunnitelmista voidaan keskeisiksi määriteltyjen osallisten lisäksi erikseen tiedottaa myös muita tahoja. Osallisilla on mahdollisuus osallistua kaavan valmisteluun, arvioida kaavoituksen vaikutuksia, ilmaista kaavasta mielipiteensä sekä hakea muutosta valittamalla.

7 Osallistumisen ja vuorovaikutuksen järjestäminen

Kaavaprosessin aikana nähtäville kuulutettava aineisto asetetaan nähtäville maankäyttöpalveluiden toimipisteeseen sekä kaupungin Internet-sivuille osoitteeseen www.valkeakoski.fi (asuminen ja ympäristö/kaavoitus). Nähtäville asettamisesta päättää kaupunginhallitus.

Kuntalaisten sekä muiden osallisten mahdollisuus vaikuttaa:

Kuva 6. Prosessikuvaus kaavan vaiheista ja vaikuttamismahdollisuuksista

Kaavaprosessiin liittyvien nähtävilläolojen aikana saatu palaute käsitellään aina ennen kaavan etenemistä seuraavaan vaiheeseen. Nähtävilläoloaikoina saatuihin mielipiteisiin, muistutuksiin ja lausuntoihin laaditaan vastineet kaavaselostuksen yhteyteen.

Viranomaisilta pyydetään erikseen lausunnot. Muut osalliset voivat osallistua kaavan valmisteluun seuraavalla tavalla:

- 1 Vireilletulo, Osallistumis- ja arviointisuunnitelma (Kevät 2024): Kuulutus sanomalehdessä, Internet-sivuilla ja kaupungin virallisella ilmoitustaululla. Osallistuminen suullisella tai kirjallisella mielipiteellä OAS:n nähtävilläolon (väh. 14 vrk) aikana. Mielipiteet toimitetaan Valkeakosken kaupungin maankäyttöpalveluille. Osallistumis- ja arviointisuunnitelmaa tarkistetaan ja täydennetään tarvittaessa.

- 2 Kaavaluonnos, valmisteluvaiheen kuuleminen (Kevät 2025): Kuulutus sanomalehdessä, Internet-sivuilla ja kaupungin virallisella ilmoitustaululla. Osallistuminen suullisella tai kirjallisella mielipiteellä kaavaluonnoksen nähtävilläolon (väh. 15 tai 30 vrk) aikana. Mielipiteet toimitetaan Valkeakosken kaupungin maankäyttöpalveluille. Tarvittaessa järjestetään yleisötilaisuus, mistä tiedotetaan erikseen - mahdollinen myös muissa vaiheissa.
- 3 Kaavaehdotus (Kesä 2025): Kuulutus sanomalehdessä, Internet-sivuilla ja kaupungin virallisella ilmoitustaululla. Osallistuminen kirjallisella muistutuksella kaavaehdotuksen nähtävilläolon (30 vrk) aikana. Muistutukset toimitetaan Valkeakosken kaupungin maakäyttöpalveluille.
- 4 Asemakaavan hyväksyminen ja lainvoimaisuus (Syksy 2025): Tieto kaupunginhallituksen kokouksesta kaupungin Internet-sivuilla. Päätös ja muutoksenhakuosoitus lähetetään tiedoksi siitä säädetyn mukaisesti.

Kaupunginhallituksen tekemästä kaavan hyväksymispäätöksestä voi jättää valituksen hallinto-oikeuteen valitusosoituksen mukaisesti.

Kun hyväksymispäätös saa lainvoiman, lainvoimaisuudesta kuulutetaan. Ilmoitus kaupungin virallisella ilmoitustaululla.

8 Yhteystiedot

Lisätietoja kaavoitustoimesta: puhelin 040 335 6046

kaavoitus@valkeakoski.fi, tai etunimi.sukunimi@valkeakoski.fi

www.valkeakoski.fi

osoitteesta: Teollisuustie 12, PL 20, 37601 Valkeakoski

Aineistot nähtävillä kotisivuilla www.valkeakoski.fi

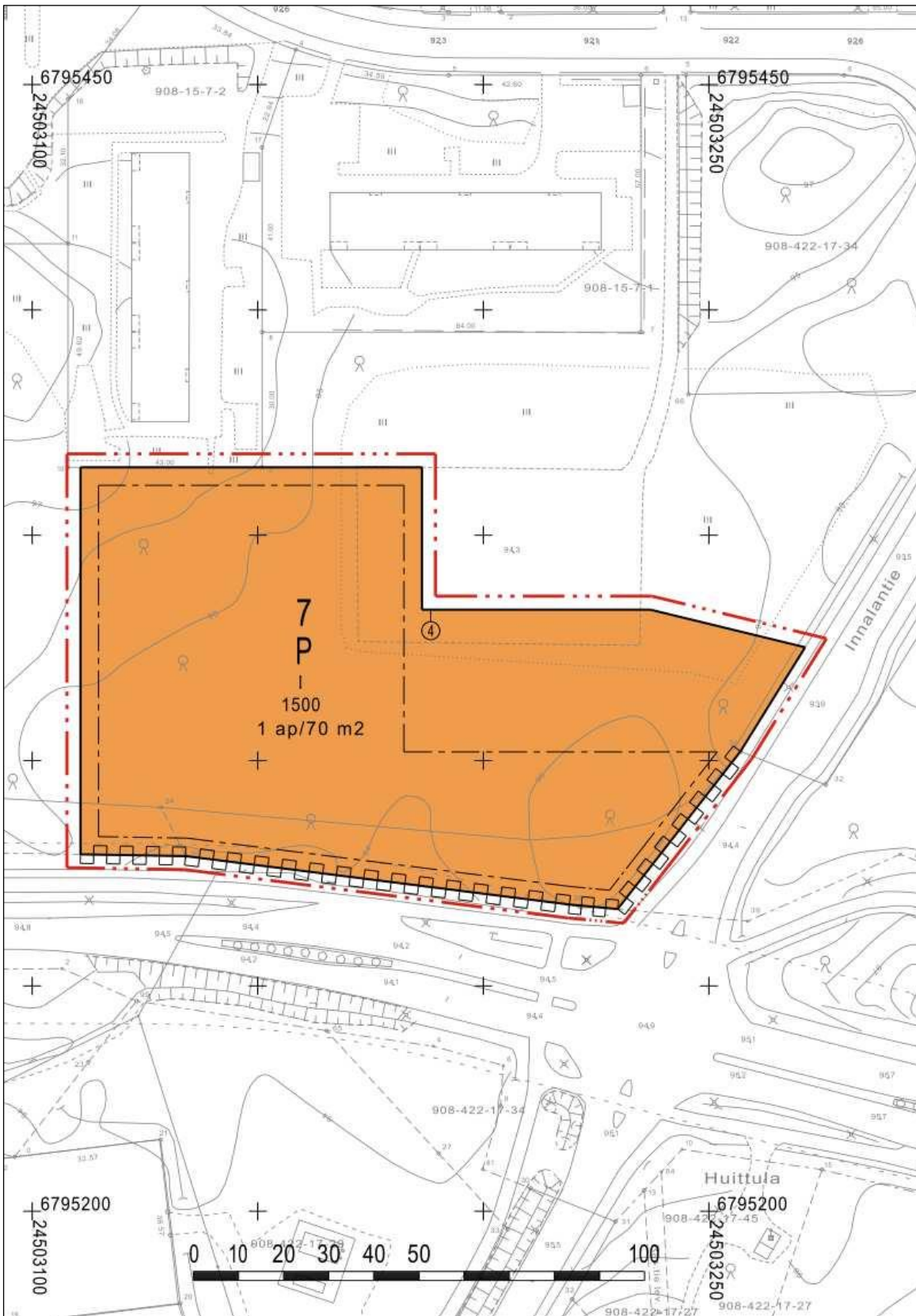
sekä ajanvarauksella osoitteessa Teollisuustie 12, 37601 Valkeakoski

Kuulutukset julkaistaan Valkeakosken Sanomissa ja kotisivuilla www.valkeakoski.fi

Palautte sähköpostitse kaavoitus@valkeakoski.fi ja kirjeitse: Valkeakosken kaupunki/kaavoitus, Teollisuustie 12, 37601 Valkeakoski

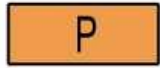
Mahdolliset mielipiteet ja muistutukset tulee jättää nähtävilläoloaikoina.

LIITE 2: Pienennös luonnosvaiheen kaavakartasta

Luonnosvaiheen kaavamerkinnyt- ja määrykset

ASEMAKAAVAMERKINNÄT JA -MÄÄRYKSET

Palvelurakennusten korttelialue.

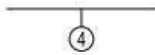
3 m kaava-alueen rajan ulkopuolella oleva viiva.

Korttelin, korttelinosan ja alueen raja.

Osa-alueen raja.

Sitovan tonttijaon mukaisen tontin raja ja numero.

7

Korttelin numero.

1500

Rakennusoikeus kerrosalaneliömetreinä.

I

Roomalainen numero osoittaa rakennusten, rakennuksen tai sen osan suurimman sallitun kerrosluvun.

Rakennusala.

Katualueen rajan osa, jonka kohdalta ei saa järjestää ajoneuvoliittymää.

1 ap/70 m²

Merkintä osoittaa, kuinka monta kerrosalaneliömetriä kohti on rakennettava yksi autopaikka.

Yleismäärykset:

Alue sijaitsee kaupungin sisääntuloväylän varrella, joten rakentaminen muodostaa merkittävää kaupunkikuvaa. Näin ollen rakentamisen on oltava arkkitehtonisesti laadukasta. Parkkipaikat tulee jäsenellä istutuksin. Jätehuoltoastiat tulee sijoittaa rakennuksiin tai katoksiin.

Alueen koillisosassa rakennusalan ulkopuolella ei saa suorittaa maaperää häiritseviä kaivauksia.

Päiväkodin piha-alueelle on muodostettava rakennuksilla ja istutuksilla melulta suojattu leikkialue.

Alueella kulkee vesihuollon putkilinja, joka tulee tontille rasitteeksi, mikäli rakentaminen toteutuu eri rakennuksiin. Rakentamisen sijoituessa putkilinjalle, ne on siirrettävä.

Hulevesiä tulee viivyttaa tontilla vähintään 1 m³ / 100 m² tontille rakennettua kovaa, sadevettä läpäisemätöntä pintaa ja ohjata viivytyksen jälkeen kaupungin hulevesiverkostoon.

Rakennusten katoille on mahdollista sijoittaa aurinkopaneileita ilman eri lupakäsittelyä. Aurinkoenergian hyödyntäminen toivotaan otettavan huomioon rakennusten sijoittelussa.

LIITE 3: Palauteraportti

Saadut palautteet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta:

Pirkanmaan ELY-keskus:

-

Vastine:

-

Pirkanmaan maakuntamuseo:

Kaava-alue sijoittuu Valkeakosken kaupunki – Rakennetun ympäristön selvitys keskustan osayleiskaavaa varten (FCG, 2016) –inventoinnin alueelle. Selvityksessä kaava-alueelta ei ole tunnistettu rakennetun kulttuuriympäristön arvoja, mutta Sointulassa niitä on tunnistettu olevan. Sointula on 1970-luvulla rakentunut, keuhkokaavio-periaatteella suunniteltu asuinalue. Kaava-alueeseen ei liity rakennetun ympäristön tai maiseman osalta selvitystarpeita, mutta kaavan vaikutuksia on syytä arvioida suhteessa Sointulan kulttuurihistoriallisiin arvoihin huomioiden esimerkiksi mahdolliset aluerakenteessa tapahtuvat muutokset.

Arkeologisen kulttuuriperinnön osalta maakuntamuseo toteaa, että suunnittelualueelta ei tunneta kiinteistä muinaisjäännöksiä eikä muita kulttuuriperintökohteita. Aluetta ei kuitenkaan ole aikaisemmin arkeologisesti tutkittu asemakaavatasoisesti. Arkeologisen selvitystarpeen arvioimiseksi maakuntamuseo suorittaa alueella maastokatselmuksen heinä-elokuussa ja informoi sen tuloksista kaavoittajaa.

Saapunut erillinen sähköposti maastokäynnin tuloksista:

Pirkanmaan maakuntamuseon tutkija teki maastokäynnin alueelle 9.7.2024. Kaava-alueelta ja sen läheisyydestä ei havaittu kiinteitä muinaisjäännöksiä eikä muita arkeologisia kohteita. Kaava-alue on pinta-alaltaan hyvin pieni, ja myös se arkeologista potentiaalia voidaan pitää vähäisenä. Maakuntamuseo ei edellytä alueen arkeologista inventointia. Jos kaavaprosessin yhteydessä tulee kuitenkin tietoa tai havaintoja

mahdollisista arkeologisista kohteista, esimerkiksi kiviröykkiöistä tai maakuopista, tulee niistä viipymättä olla yhteydessä maakuntamuseoon.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

Ympäristönsuojelu:

Kaavamuutoksen tavoitteena on tarkastella päiväkodin ja kaupan sijoittumista suunnittelualueelle. Suunnittelualue on nyt OAS-vaiheessa rajattu Apianlahden asemakaavan VL-alueelle. Suunnittelualueella on tällä hetkellä varttunutta kaupunkimetsää. Alueen välittömässä läheisyydessä kulkee suosittu Riippusiltojen virkistysreitti. Sekä kaupungin omissa ekologisten yhteyksien tarkasteluissa että Pirkanmaan maakuntakaavassa suunnittelualueelle on tunnistettu tärkeä viheryhteys.

Valkeakosken kaupunkistrategiassa yhtenä tavoitteena on ”Meillä luonto ja ympäristö ovat ainutlaatuinen voimavara”. Kaavoitusprosessissa huomioidaan hiilineutraalin kunnan (HINKU) tavoitteet ja edistetään niiden toteuttamista. Ympäristönsuojelu katsoo, että nyt suunnittelualueeksi rajatun, kaupunkialueen merkittävimmän virkistyskäyttöreitistöön kuuluvan metsäalueen rakentumiselle tulisi olla toinenkin tarkasteluvaihtoehto.

Suunnittelualueesta noin 100 metrin päässä sijaitsee nykyisin vähäisellä käytöllä oleva Sointulan urheilukenttä, jonka ympäristön soveltuvuutta palvelukortteliin voisi esimerkiksi tarkastella. Tiedossa on, että Sointulan urheilukentällä on pilaantuneita maa-aineksia. Alueen potentiaali rakentamiselle tulisi kuitenkin selvittää, jotta kaupunkistrategian tahtotilaa tiivistä kaupunkirakenteesta voitaisiin toteuttaa hyödyntäen jo rakennettuja alueita.

Sijointusvaihtoehtotarkastelussa tulisi tehdä alueiden vertailua mm. Sointulan ja Lumikorven alueiden kokonaiskehittämisen, liikenteellisten toteutusmahdollisuuksien, hiilinielutarkastelun ja luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta.

Vastine:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon jälkeen hiekkakentän alueen maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi on valmistunut ja kaava-alueen

sijoittuminen tarkentunut lähemmäs Sointulan sisäänmenoristeystä ja paremmin puuston säilyttävälle sijainnille. Sijoittumisvaihtoehtojen välillä on tehty hiilinielutarkastelu, joka puolsi nyt luonnosvaiheessa esitettyä sijoittumista.

Koulutus- ja hyvinvointikeskus:

Varhaiskasvatuspalveluiden saavutettavuuden osalta päiväkodin sijoittuminen suunnittelualueelle vaikuttaa hyvältä. Sijainti tarjoaa lapsille terveellisen elinympäristön, sillä ympäröivä luonto on lähellä. Päiväkodin sijoittaminen liikenteen ja olemassa olevien kulkuväylien varrelle mahdollistaa huoltajille lapsen tuomisen päiväkotiin eri kulkuvälineitä käyttäen, kuten kävellen, pyörällä, julkisella liikenteellä tai autolla.

Asemakaavamuutoksella edistetään Apianlahden elinvoimaa ja palveluiden saavutettavuutta, mikä tukee kaupunkistrategian toteuttamista.

Erityisen tärkeää on myös Valkeakosken riippusiltojen lenkin säilyttäminen ja suojeltavuus. Riippusillat ovat merkittävä osa alueen kulttuuri- ja luonnonympäristöä. Ne eivät ainoastaan tarjoa historiallisen ja esteettisen arvon, vaan toimivat myös hyvinvointia ja liikuntaa tukevana reittinä keskusta-alueella.. Reitin säilyttäminen tarjoaa asukkaille mahdollisuuden päivittäiseen liikuntaan kauniissa ympäristössä, mikä on tärkeää sekä fyysisen että henkisen hyvinvoinnin kannalta.

Riippusiltojen lenkki on tärkeä ja suosittu ulkoilureitti, joka houkuttelee kävijöitä, juoksijoita ja pyöräilijöitä, ja tarjoaa virkistysmahdollisuuden kaikenikäisille. Tämä reitti tarjoaa luonnonläheisen paikan liikkua ja rentoutua.

Riippusiltojen lenkin suojelu tukee kestävästä kaupunkisuunnittelusta tarjoamalla ympäristöystävällisen vaihtoehdon autoilulle ja edistää ekologista tasapainoa. Reitti toimii myös matkailuvalttina, joka houkuttelee vierailijoita. Riippusillat ja niiden ympäristö ovat arvokas resurssi, joka tukee Valkeakosken kestävästä kehityksen tavoitteita ja parantaa asukkaiden elämänlaatua.

Vastine:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon jälkeen palvelurakennustan korttelialueen sijoittuminen Apiankadun varrella on muuttunut lähemmäs Sointulan

asuinaluetta ja säästään enemmän Riippusiltojen alueen metsäisiä alueita, pitäen kuitenkin metsän lähellä tulevan päiväkodin leikkipihaa.

Pirkanmaan pelastuslaitos:

Pirkanmaan pelastuslaitos kiittää sille osoitetusta kommenttipyyntöä. Pelastuslaitoksella ei ole huomautettavaa asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta.

Vastine:

Merkitään tiedoksi.

Mielipide #1:

Parempiakin paikkoja löytyy kaupalle ja varsinkin päiväkodille. Esimerkiksi purettujen Innalantien talojen paikalle. Miksi laittaa lapsia tuonne ison tien varteen ja vanhukset rollaattoreineen joutuu ties mistä kiertämään alueen perimmäiseen reunaan kauppaan. En nähnyt kohtaa, mistä sointulalaisten kulku kaupalle olisi.

Pyörätieltä jos kuljetaan metsän läpi kaupalle, niin vastassa on suuret kalliot, joihin louhintaa on kovasti. Kaavakuvassa punainen alue on kalliota, jonka louhiminen ei ainakaan halpaa ole. Ja miten turvataan vieressä olevien kerrostalojen rakenteiden lujuus, kun esimerkiksi lähimmän talon pohja on saman kallion päällä. Eikä kaupungin suunnittelustrategiassa ole maininta mahdollisesta taloutta säästävästä toiminnasta.

Uusi liittymä Pälkäneentieltä ostarille tuo lisää sählinkiä liikenteeseen, kun nyt on jo risteys valmiina, josta eteenpäin ajavat voivat helposti poiketa kaupalle.

Kunnallistekniikkakin helpompaa jatkaa purettujen Innalantien talojen tonteille. Päiväkodille olisi valmiina urheilukenttä, jossa voi talvella luistella ja hiihtää ja kesällä pelailia. Samoin metsäluonto rauhallisesti takaosassa.

Puuttumatta kerrostalojen rakentamiseen sen enempää, niin rakennusmuodon suunnittelussa on kaupungin periaatteiden mukaan otettava huomioon maisemallisesti sopiva tyyli. Joten ranta-alueelle sopii paremmin rivitalotyypinen rakentaminen. Siinä olisi varmasti tarpeeksi asuntoja vastaten kalliiden asuntojen kysyntään.

Mistään ei löytynyt parkkialuetta, johon venelaiturien käyttäjät voivat jättää autonsa ja kantaa tavarat kätevästi veneisiin.

Apian eikä Sointulan alueen kaavoituksessa ei toteudu kaupungin oma strategia. Kalliiksi tulee kallioon perustaa kaikki. Miten taataan, ettei saman kallion päällä olevien talojen perustukset kärsi räjäytyksistä.

Vastine:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon jälkeen palvelurakennusten korttelialueen sijoittuminen on siirtynyt lähemmäs Sointulan olemassa olevaa rakennetta, hyödyntäen sekä Sointulan risteyksen ja kaupungin itäisen sisääntuloväylän näkyvyyden.

Mielipide #2:

Palautteena kaavamuutoksesta ja ehdotuksesta tarkastella päiväkodin ja kaupan sijoittumista suunnittelualueelle.

En katso kyseistä kohtaa mitenkään hyväksi suunnitelmalle.

1. Punaiset viivat / linja

- Mopot / nuoriso
- Ääntä on jatkuvasti mopoilla, etenkin kesällä, yölläkin. Jos etenkin kyseisen tien lähimaastoon mieltii päiväkotia ja kauppaa. Ei kukaan halua jättää lapsiaan päiväkotiin, missä eivät saa nukkua rauhassa.

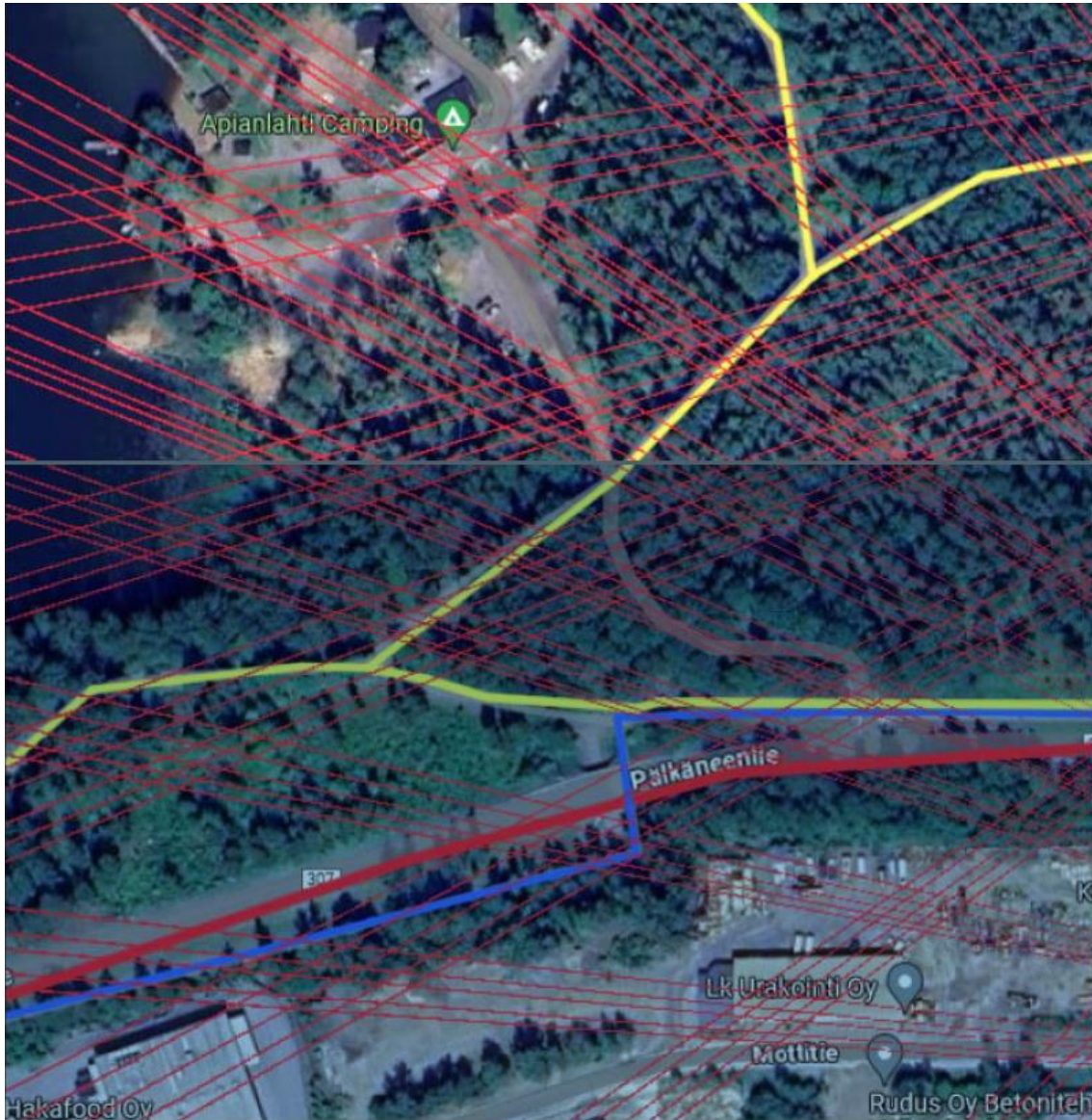
2. Keltainen viiva

- Humalaiset / nuoriso / tapahtumat
- Hyvä ottaa huomioon, että sähköpotkulautoja käytetään. Nuoriso silti liikkuu kyseisillä poluilla ja tietty alkoholiakin kuluu
- Ei mitenkään ole mukava kohde tuodakaan tähän kohtaan päiväkotia, ennemmin laajentaa / korjaa Sointulassa jo olevaa päiväkotia. Paljon turvallisempi olo siellä.

3. Sininen viiva

- Kävely / pyörätie tuo varmasti ongelmia autoilijoille jos pitää parkkeeraamista mieltää
- Ketuttaa niin autoilijoita kuin jalankulkijoita

- Myöskin jos kauppa on kyseisessä kohdassa ja pitää jatkuvasti hidastella
- Tulee kyseeseen taas holtittomuus tiellä, ohittelu, hirastelua ja varmasti toisi onnettomuuksiakin tielle.

Vastine:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon jälkeen palvelurakennusten korttelialueen sijoittuminen on siirtynyt lähemmäs Sointulan olemassa olevaa rakennetta, hyödyntäen sekä Sointulan risteyksen ja kaupungin itäisen sisääntuloväylän näkyvyyden.

Sijoittuminen eri kohtaan kuin nykyiset palvelut mahdollistaa palveluiden jatkuvuuden myös rakennusaikana.

Mielipide #3:

Tutkiskelin tarkemmin somessa heränneen keskustelun perusteella ko asemakaavan muutosta. Kiinnostusta/ihmetystä itsessäni herättää se, miksi pitää kaavoittaa metsän paikalle, kun on olemassa tilaa esim. lähes käyttämättömällä ulkoilukentällä, sekä Innalantie 2 olevalla tontilla. Onko tähän joku syy? Mikäli käytettäisiin Innalantien tai Sointulantien risteyksen läheistä aluetta, ei se poissulje etteikö edistettäisi palvelujen, työpaikkojen ja vapaa-ajan alueiden hyvää saavutettavuutta eri väestöryhmien kannalta saatikka että edistettäisi kävelyä, pyöräilyä ja joukkoliikennettä. Nämäkin asiat toteutuisivat oikein hyvin:

- kaupunkikuvan viihtyisyys on tärkeä osa kaupunkirakennetta
- kaavoitusprosessissa huomioidaan hiilineutraalin kunnan (HINKU) tavoitteet ja edistämme niiden toteuttamista riittävin kaavamääräyksin.

Vastine:

Osallistumis- ja arviointisuunnitelman nähtävilläolon jälkeen palvelurakennusten korttelialueen sijoittuminen on siirtynyt lähemmäs Sointulan olemassa olevaa rakennetta, hyödyntäen sekä Sointulan risteyksen ja kaupungin itäisen sisääntuloväylän näkyvyyden.

LIITE 4: Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta: 908 Valkeakoski

Täyttämispäivämäärä: 29.1.2025

Kaavan nimi: Apianlahden palvelukortteli

Kunnan kaavatunnus: 555

Kaavan alueen pinta-ala (ha): 1,0949

Uusi asemakaavan pinta-ala (ha): -

Asemakaavan muutoksen pinta-ala (ha): 1,0949

Aluevaraukset	Pinta-ala (ha)	Pinta-ala (%)	Kerrosala (k-m2)	Tehokkuus (e)	Pinta-alan muut. (ha +/-)	Kerrosalan muut. (k-m2 +/-)
Yhteensä	1,0949	100	1500	0,14	0,0000	+1500
P yhteensä	1,0949	100	1500	0,14	+1,0949	+1500
VL yhteensä					-0,9333	
EV yhteensä					-0,1616	

Kuva: Asemakaavan seurantalomake

Asemakaavan perustiedot ja yhteenveto

Kunta	Valkeakoski	Täyttämispvm	29.1.2025
Kaavan nimi	Apianlahden palvelukortteli		
Hyväksymispvm		Ehdotuspvm	
Hyväksyjä		Vireilletulosta ilm. pvm	23.5.2024
Pysyvä kaavatunnus		Kunnan kaavatunnus	555
Kaava-alueen pinta-ala [ha]	1,0949	Uusi asemakaavan pinta-ala [ha]	
Maanalaisten tilojen pinta-ala [ha]		Asemakaavan muutoksen pinta-ala [ha]	1,0949

Ranta-asemakaava	Rantaviivan pituus [km]	
Rakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset
Lomarakennuspaikat [lkm]	Omarantaiset	Ei-omarantaiset

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	1,0949	100,00	1500	0,14	0,0000	1500
A yhteensä						
P yhteensä	1,0949	100,0	1500	0,14	1,0949	1500
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä					-0,9333	
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä					-0,1616	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

Maanalaiset tilat	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	0,0000	0,00	0	0,0000	0

Rakennussuojelut	Suojellut rakennukset		Suojeltujen rakennusten muutos	
	[lkm]	[k-m ²]	[lkm ±]	[k-m ² ±]
Yhteensä	0	0	0	0

Kuva: Asemakaavan alamerkinnyt

Alamääräykset tai -merkinnät

Aluevaraukset	Pinta-ala [ha]	Pinta-ala [%]	Kerrosala [k-m ²]	Tehokkuus [e]	Pinta-alan muut. [ha ±]	Kerrosalan muut. [k-m ² ±]
Yhteensä	1,0949	100,00	1500	0,14	0,0000	1500
A yhteensä						
P yhteensä	1,0949	100,0	1500	0,14	1,0949	1500
P	1,0949	100,0	1500	0,14	1,0949	1500
Y yhteensä						
C yhteensä						
K yhteensä						
T yhteensä						
V yhteensä					-0,9333	
VL					-0,9333	
R yhteensä						
L yhteensä						
E yhteensä					-0,1616	
EV					-0,1616	
S yhteensä						
M yhteensä						
W yhteensä						

LIITE 5: Luonto- ja liito-oravaselvitys

LIITO-ORAVA- JA LUONTOSELVITYS
Juhanilanpuisto, Valkeakoski
2024

Luontoselvitys M. Ranta
Hautaantie 291
38120 Sastamala
p. 050-5651584
miraranta@hotmail.fi

TYÖN TAUSTAA

Selvityksen kohteena oleva noin 10 hehtaarin kokoinen alue sijaitsee Valkeakosken kaupungin keskustan läheisyydessä, Pälkäneen suntaan itäänpäin, Sointulan kaupunginosassa. Selvitys koskee kiinteistöä 908-15-9903-0 joka jää leirintäalueen, kerrostalojen, Apianlahden ja Pälkäneentien väliin.

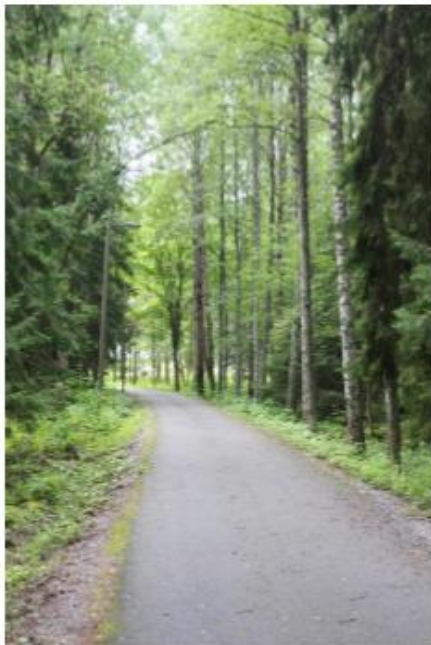
Alueelle tehtiin liito-oravaselvitys ja kasvillisuuteen pohjautuva luontoselvitys maankäytön suunnittelua varten, asemakaavamuutoksen tausta-aineistoksi maastokaudella 2024. Maastokäynti liito-oravien osalta tehtiin 30.3. ja kasvillisuuden 2.8. Sekä maastokäynneistä että raportoinnista vastasi Maaria Ranta/Luontoselvitys M.Ranta. Työn tilaajana oli Valkeakosken kaupungin maankäyttöpalvelut.

ALUEEN YLEISKUVAUS

Alue on rakentamatonta metsäistä aluetta mutta siellä risteilee pyörätie sekä lenkkipolkuja, ja sen halki kulkee tie leirintäalueelle. Alue jakautuu karkeasti kahteen erilaiseen elinympäristöön; tuoreeseen kangasmetsään ja lehtometsään.

Lehtometsäalue on suurelta osin vanhalle pellolle kehittyntä, kosteaa ja kulttuurivaikutteista lehtoa, mäen rintein juurella ja kerrostalojen reunamilla tuoretta, keskiravinteista lehtometsää.

Alueella oleva mäki on reunamiltaan käenkaali-mustikkatyyppin lehtomaista kangasmetsää ja ylempänä tuoretta mustikkatyyppin kangasmetsää. Aivan korkeimmilla kohdilla, jossa kallio on lähellä pintaa, kasvillisuus on kuivahkoa puolukkatyyppin kangasmetsää.

Kuvat 1. ja 2. Alueella on sekä päällystettyä pyörätietä että polkuverkostoa.

SELVITYSKOHTTEEN ARVOTTAMISESSA KÄYTETTÄVÄT PERUSTEET

Selvitysalueen erityistä huomiota vaativien alueiden/kohteiden luokittelussa (liitekartta 2) on käytetty ”Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018” -julkaisun ja Ympäristöministeriön linjauksen mukaista uutta suositeltavaa LuTu-arviointia ja arvottamista oheisella asteikolla ja perusteilla. Näiden arvoluokkien ulkopuolelle jää kaikki niin sanottu tavanomainen luonto kuten tavanomaiset talousmetsäkäytössä olevat metsät ja ojitetut suoalueet ja muuttumat.

Arvoluokka 1: Aina huomioitavat kohteet. Luokan kriteerinä on lainsäädännön antama turva kohteelle.

- Luonnonsuojelualueet
- Natura 2000-alueet
- Suojeluun varatut alueet
- LSL:lla suojeltujen luontotyyppien rajatut esiintymät
- LSL:n tiukasti suojeltujen luontotyyppien esiintymät
- Vesilain suojellut luontotyyppit
- Luontodirektiivin liitteen IV a lajien lisääntymis- ja levähdyspaikat
- Luontodirektiivin liitteen IV b kasvilajien esiintymispaikat
- LSL:n erityisesti suojeltavien lajien rajatut esiintymispaikat
- Luontodirektiivin liitteen II lajien sekä lintudirektiivin liitteen I lajien ja niitä vastaavien muuttolintujen rajatut esiintymispaikat
- LSL 73 § suurten petolintujen toistuvasti käytössä ja selvästi nähtävissä olevat pesäpuut
- Luontodirektiivin liitteen IV a lajien tärkeät kulkuyhteydet ja siirtymäreitit
- LSL 95 §:n luonnonmuistomerkit

Arvoluokka 2: Erittäin tärkeät kohteet

- Valtakunnallisesti arvokkaat luontokohteet
- Ekologisen verkoston kannalta erittäin arvokkaat kohteet
- Luontotyyppi- ja lajiesiintymien muodostamat merkittävät kokonaisuudet
- Uhanalaisten luontotyyppien merkittävät esiintymät
- Uhanalaisten lajien merkittävät esiintymät
- Luontodirektiivin liitteen I luontotyyppien merkittävät esiintymät
- Lintudirektiivin liitteen I lajeilla ja niitä vastaaville muuttolinnuille erittäin tärkeät kohteet
- LSL:lla suojeltujen luontotyyppien rajaamattomat esiintymät
- Luontodirektiivin liitteen II lajien rajaamattomat, merkittävät esiintymispaikat
- Lepakoille tärkeät saalistusalueet

Arvoluokka 3: Monimuotoisuutta turvaavat kohteet

- Ekologisen verkoston kannalta tärkeät kohteet
- Luontotyyppi- ja lajiesiintymien muodostamat muut kokonaisuudet
- Paikallisesti arvokkaat luontokohteet
- Uhanalaisten luontotyyppien muut esiintymät
- Luontodirektiivin liitteen I lajeille ja niitä vastaaville muuttolinnuille tärkeät kohteet
- Luontodirektiivin liitteen II lajien muut esiintymispaikat

Arvoluokka 4: Monimuotoisuutta tukevat kohteet

- Ekologisia yhteyksiä tukevat kohteet
- Silmälläpidettävien luontotyyppien ja lajien esiintymät
- Alueellisesti uhanalaisten luontotyyppien ja lajien esiintymät
- Kohteet, joilla esiintyy yksittäisiä huomionarvoisia, pienipiirteisiä luonnonarvoja
- Muut monimuotoisuutta tukevat kohteet

KASVILLISUUSSELVITYS

Kasvillisuuskuvioiden numerointi vastaa liitekartassa 1 käytettyä numerointia.

1. Kuivahko kangasmetsä

Selvitysalueen maastollisesti korkeimmalta kohdalta 100 m mpy löytyy pienialaisesti puolukkatyyppin kuivahkoa kangasmetsää.

Valtapuuna kasvaa mäntyä ja kenttäkerroksessa puolukka ja mustikka ovat runsaimmat lajit. Seassa myös mm. kanervaa, metsätähteä, oravanmarjaa ja kangasmaitikkaa.

Kuva 3. Alueen korkeimmalla kohdalla kallio on lähellä pintaa ja kasvillisuus karumpaa.

2. Tuore kangasmetsä

Suurelta osin alueella sijaitseva mäki on tuoretta mustikkatyyppin kangasmetsää. Valtapuuna on sekä mäntyä että kuusta ja sekapuuna koivua. Puuston ikä vaihtelee nuoresta varttuneeseen. Kasvillisuustyyppiä on pienialaisesti myös lähellä kerrostaloja alueen pohjoisreunalla.

Pensaana kasvaa pihlajaa, nuorta kuusta ja koivua. Aluskasvillisuudessa runsain laji on mustikka, sen seurana kasvaa puolukkaa, sananjalkaa, kieloa, metsä- ja kangasmaitikkaa, metsäimarretta, kevätpiippoa ja metsäkastikkaa.

Kuvat 4. ja 5. Vasemmalla tuoretta kangasmetsää kerrostalojen luon kesällä kuvattuna ja oikealla kuva mäen päältä keväällä.

3. Lehtomainen kangasmetsä

Mäen rinteiden alaosat ja alueen pohjoisosan metsikkö on lehtomaista käenkaali-mustikkatyyppin kangasmetsää. Valtapuuna on kuusi ja seassa mäntyä, koivua ja haapaa.

Pensaana kasvaa pihlajaa. Kenttäkerroksessa mm. mustikkaa, oravanmarjaa, käenkaalia, metsäimarretta, metsäkastikkaa, kieloa, metsälauhaa ja kevätpiippoa.

Kuva 6. Polku kerrostaloilta pyörätielle kulkee lehtomaisen kangasmetsän poikki.

4. Kosteaa runsasravinteinen lehto

Leirintäalueen ympäristössä on vanhaa peltoaluetta joka kasvillisuudeltaan muistuttaa lähinnä kulttuurivaikutteista kostean runsasravinteisen suurruoholehdon lajistoa. Ojitetulla alueella valtapuuna kasvaa kuusi ja lajisto on niukempaa koostuen rönsyleinikistä, metsäalvejuuresta, hiirenportaasta, metsäkortteesta ja ojakellukasta. Ojissa rentukkaa ja vehkaa. Pensaana harvalukuiset koiranheisi, taikinamarja ja korpipaatsama. Puustoa on hiljattain myös harvennettu.

Lähempänä Pälkäneentietä puusto on kookkaista haavoista koostuvaa ja monilajisempaa ja vähemmän kosteaa; edellisten lajien lisäksi löytyy mm. lehtopähkämöä, punakoisoa, lehtopähkämöä, sudenmarjaa, karhunputkea ja mesimarjaa.

Kuvat 7. ja 8. Vanhalla pellolla kasvavaa kosteata ja harvaa kuusikko ja suurruohokasvillisuutta lähellä Apianlahden rantaa.

5. Tuore keskirasviteinen lehto

Mäkeä myötäillen on tuoretta käenkaali-oravanmarjatyypin lehtoa. Puusto on sekapuustoa kuusta, koivua, raitaa ja haapaa. Lähellä Pälkäneentietä myös puhdasta haavikko, jossa on voimakasta vesomista ja taas alueen pohjoisosassa myös istutettua sembramäntyä ja lehtikuusta.

Pensaana kasvaa taikinamarjaa, koiranheittä, lehtokuusamaa, tuomea, vaahteraa ja lehmusta. Aluskasvillisuudessa kasvaa sinivuokkoa, käenkaalia, nurmitädykettä, kielloa, ahomansikkaa, kurjenpolvea, vuohenputkea, nuokkuhelmikkää ja kevätpiippoa. Kosteimmilla paikoilla kuvion itälaidalla haapojen juurella kasvoi myös lehtopalsamia ja punakoisoa.

Edustavin kasvillisuus on lähellä kerrostaloja olevan pienen kalliokumpareen juurella, jossa kasvaa lehmusta 5 kpl runkomaisena yksilönä sekä pensaana ja yksi suurehko tammi. Aluskasvillisuus on tuoreen keskiravinteisen tai jopa runsasravinteisen lehdon kasvillisuutta. Aluskasvillisuudessa edellä mainittujen lisäksi jänönsalaattia, lehtokieloa, kyläkellukkaa, haisukurjenpolvea ja mustakonnanmarjaa. Kohteesta löytyy myös pienialaisesti mm. puistolemmikkiä ja kivikkokasveja, jotka ovat levinneet paikalle puutarhajätteen myötä. Uutena uhkana on jättipalsami, jota oli levinnyt sinne jo muutama yksilö. Sijainti on merkitty kasvillisuuskarttaan haitallisena vieraslajina.

Kuva 9. Lajistoltaan edustavimman lehtoalueen halki kulkee polku. Kallion juurella kasvaa yksi iso tammi ja lehmusta. Vaahteraa ja lehmusta on myös pensaana yhdessä tuomen kanssa. Kieloa kasvaa laajoina kasvustoina.

6. Rantakasvillisuus

Tein aluerajauksen päättymään Apianlahden rantaan, jossa on ruoko-pajuluhtaa ja jonne laskee alueelta tuleva oja.

Pajujen ja ruovikon lisäksi rannalla kasvaa ranta-alpia, vehkaa, rantakukkaa, isosorsimoa, kurjenmiekkää, kapealehtiosmankäämiä, viitakastikkaa ja mesiangervoa.

Kuva 10. Alueelta laskevan ojan suussa rehevää luhtakasvillisuutta. Erityisen runsaana kuvassa vehkaa ja viitakastikkaa.

LIITO-ORAVASELVITYS

TYÖMENETELMÄ JA ARVOLUOKITUS

Kyseessä on asemakaavatasoinen selvitys ja laajuudeltaan kohtuullisen pieni alue, joten se käytiin maastossa kattavasti kokonaan läpi etsien kaikkien täysikasvuisten koivujen, kuusten, haapojen, raitojen ja leppien juurilta liito-oravan papanoita. Alueen keskellä sijaitseva mäki on havupuuvaltainen tasaikäinen, enimmäkseen mäntyä kasvava alue, jota ei käyty läpi liito-oravalle soveltumattomana alueena.

Selvitysajankohta oli oikea-aikainen; lumet olivat metsästä jo lähes kokonaan hävinneet. Lähellä leirintäaluetta olevilla harvapuustoisilla alueilla lunta oli vielä maassa hiukan. Papanoita hävittäviä keväisiä vesisateita ei ollut ollut, eikä aluskasvillisuuden kasvukausi ollut vielä lähtenyt käyntiin.

Selvityksessä on käytetty Valkeakosken kaupungin tarjouspyynnön mukaista luokittelua alueen eri osien soveltuvuudesta liito-oraville:

Luokka 1: Soveltuu hyvin liito-oravalle. Metsikkö täyttää liito-oravan kannalta kaikki vaatimukset. Metsäkuviot ovat yleensä varttuneita kuusivaltaisia sekametsiä, joissa sekapuina on haapaa ja koivua. Alueella on kokopuita tai muita liito-oravalle soveltuvia pesäpaikkoja. Metsätaloudessa nämä metsiköt luokitellaan uudistuskypsiksi. Metsäkuvio voi kuulua luokkaan 1 vaikka merkkejä liito-oravasta ei havaittaisikaan.

Luokka 2: Soveltuu liito-oravalle. Metsä on puustoltaan pääasiassa liito-oravalle soveltuvaa, mutta usein iältään vielä nuori. Sopivat kolopuut puuttuvat tai mahdollisten ruokapuiden osuus on pieni. Esimerkiksi varttuneet kasvatusmetsät kuuluvat tähän luokkaan.

Luokka 3. Liikkumisympäristö. Puuston korkeus on yli 10 metriä. Metsän rakenne on sellainen, että se ei sovellu liito-oravan lisääntymispaikaksi. Puusto voi olla vielä liian nuorta ja puulajit ovat liito-oravalle sopimattomia. Luokkaan kuuluvat nuoret kasvatusmetsät, nuoret ja varttuneet puhtaat männiköt sekä kuusimetsät, joista ei löydy liito-oravalle soveltuvia kolo- ja ruokailupuita. Nuoret lehtimetsät saattavat olla liito-oravan ruokailualueita, jos ne sijaitsevat asutun reviirin läheisyydessä.

Luokka 4. Liito-oravalle sopimaton alue. Puuton, liito-oravalle täysin sopimaton alue. Eläin ei pysty liikkumaan alueella. Tähän luokkaan kuuluvat avohakkuut, nuoret alle 10 metriset taimikot, vesistöt, pellot ja rakennettu maa.

TULOKSET (liitekartta 3)

Selvitysalueella olevat lehtomaiset metsät ja lehtometsät ovat liito-oravalle erittäin hyvin soveltuvaa elinympäristöä (luokka 1). Puustossa löytyy sekä pesintään että ruokailuun soveltuvia puita. Suuria haapojakin on alueella runsaasti.

Edellä jo mainittukin mäki, niiltä osin kuin se on pelkkää puhdasta tasaikäistä mäntymetsää, on liito-oravalle huonosti soveltuvaa elinympäristöä, mutta soveltuu kuitenkin liikkumisympäristöksi (luokka 3).

Alueelta ei kuitenkaan tässä selvityksessä löytynyt mitään merkkejä liito-oravan esiintymisestä, papanoita ei löytynyt lainkaan.

Laji.fi tietokannan mukaan alueella on havainto liito-oravasta vuodelta 1986, mutta vuonna 2012 ja 2023 tehdyissä selvityksissä havaintoja ei tehty.

Lähimmät liito-oravahavainnot ovat noin puolen kilometrin etäisyydeltä etelän suuntaan Lumikorvesta, josta on useita havaintoja laajemmalla alueella ja koilliseen Sointulan venesatamasta. Näihin suuntiin Juhanilanpuisto voi toimia liito-oravan kulkureittinä koska puustoinen yhteys on olemassa.

YHTEENVETO JA SUOSITUKSET

Alueelta ei löytynyt arvoluokkien 1 tai 2 mukaisia, aina maankäytön suunnittelussa huomioon otettavia luontokohteita tai lajeja. Myöskään arvoluokan 3 mukaisia monimuotoisuutta turvaavia kohteita ei ole.

Alueen keskiravinteinen lehtoalue, jossa on runsaasti **liito-oravalle soveltuvaa pesintä- ja ravintopuuta, on edustavammalta osaltaan luokiteltu kuuluvan arvoluokkaan 4:** Ekologisia yhteyksiä tukevat kohteet. Perusteluna on se, että se on rakenteeltaan liito-oravalle erittäin hyvin soveltuvaa metsää ja siitä on olemassa puustoinen yhteys alueille, jossa oravista on havaintoja. Kasvillisuus on myös monipuolista ja -lajista lehtokasvillisuutta. On todennäköistä, että aluetta käytetään kulkureittinä ja mahdollisuus siihen, että sinne ilmestyy jollain aikavälillä myös liito-orava asumaan, on realistinen.

Alueella on myös virkistyskäyttöllistä merkitystä. **Arvoluokan 4 kohteet ovat usein paikallisesti tärkeitä, ekologisia yhteyksiä tukevia ja niiden säilyttämiseen käytetään tapauskohtaista harkintaa ja soveltamista paikallisella tasolla.**

Alueella ei ole sellaisia lehtoja, perinnebiotooppeja, vesistöjä, pienvesiä tai lepakoille suotuisia elinympäristöjä, jotka vaatisivat erillisiä ja tarkempia lajikohtaisia jatkoselvityksiä.

Maastokäynnillä ei löytynyt mitään merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella tällä hetkellä, eikä siellä näin ollen ole liito-oravan lisääntymis- tai levähtämisalueeksi luokiteltavia alueita, jotka täytyisi huomioida maankäyttöä suunniteltaessa.

Haitallisten vieraslajien osalta on vieraslajilaissa (1709/2015) maanomistajalla velvoite olla päästämättä ko. lajeja ympäristöön sekä lajien hävittämiselvöllisyys – kohtuullisin toimenpitein.

KÄYTETTY KIRJALLISUUS

Ahopelto, L., Lundgren, L., Kostiainen, A., Peltola, K., Laita, A., Mäkelä, A., Väänänen, M., Perätie, T. & Ruohomäki, A. 2021: *Liito-oravan huomioiminen kaupunkisuunnittelussa. Hyvien käytäntöjen opas*. – Metsähallitus, Espoon kaupunki, Jyväskylän kaupunki ja Kuopion kaupunki.

Alanko, M. & Ahola, J. 2017: *Liito-oravaselvitys kaavasuunnitelma-alueelta*.

Alanko, M. & Ahola, J. 2003: *Liito-orava Valkeakosken alueella 2001-2003*.

Avoin metsä- ja luontotieto. www.metsakeskus.fi/fi/avoin-metsa-ja-luontotieto/luontotietoaineistot/erityisen-tarkeat-elinymparistot

Hanski, I., Henttonen, H., Liukko, U-M., Meriluoto, M. & Mäkelä, A. 2001: *Liito-oravan (Pteromys volans) biologia ja suojelu Suomessa*. Ympäristöministeriö, Alueidenkäytön osasto.

Kontula, T. & Raunio, A. 2018: *Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018: Luontotyyppien punainen kirja. Osa 1: Tulokset ja arvioinnin perusteet*. Suomen ympäristö 5/2018

Kontula, T. & Raunio, A. 2018: *Suomen luontotyyppien uhanalaisuus 2018: Luontotyyppien punainen kirja. Osa 2: Luontotyyppien kuvaukset*. Suomen ympäristö 5/2018

Liito-oravan huomioonottaminen kaavoituksessa. YM1/501/2017

Luontoselvitys M. Ranta 2023: *Liito-oravaselvitys Sointula Valkeakoski*.

Mäkelä, K. & Salo, P. 2024: *Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi: Opas tekijälle, tilaajalle ja viranomaiselle*. 2. korjattu painos. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 43/2023

Suomen lajitietokeskus. Laji.fi

Vanhat kartat. www.vanhatkartat.fi

KASVILLISUUSKUVIOT

Juhanilanpuisto, Valkeakoski 2024

LIITEKARTTA 1

LIITEKARTTA 2

ARVOLUOKITUS

Juhanilanpuisto, Valkeakoski 2024

